

Lovforslag nr. L 86. Fremsat den 19. november 2003 af skatteministeren (Svend Erik Hovmand)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. samt emballageafgiftsloven¹⁾

(Konkurrenceforbedring for visse grænsehandelsvarer)

§ 1

I lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 565 af 3. august 1998, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 1059 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. (øl- og vinafgiftsloven)«.

2. § 1 affattes således:

»§ 1. Der betales afgift af øl her i landet efter reglerne i denne lov. Afgiften udgør 58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkohol (ethanolindholdet), jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Øl med et ethanolindhold på under 2,8 pct. vol. er dog fritaget for afgift.«

3. I § 2, *stk. 1*, udgår »(skatteklasser 1-5)«.

4. I § 2, *stk. 1*, og tre steder i § 2, *stk. 2*, udgår »stærkt«.

5. I § 2, *stk. 4*, udgår »svarende til øl af skatteklasser 1-5«.

6. § 11, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 1-4.

7. I § 32, *stk. 2*, ændres »skatteklasser« til: »alkoholindhold (pct. vol.)«.

§ 2

I lov om afgift af visse emballager, poser, engangsservice og pvc-folier (emballageafgiftsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 13. februar 2001, som ændret ved § 3 i lov nr. 1057 af 17. december 2002 og senest ved § 4 i lov nr. 1059 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, *nr. 1*, udgår » samt øl«.

2. § 1, *nr. 2*, affattes således:

»2) Øl samt mineralvand, limonade og andre varer, som indeholder kulsyre, henhørende under position 2201 og 2202 i EU's kombinerede nomenklatur.«

3. § 2, *stk. 1-4*, ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 2. Beholdere af karton eller af laminaer af forskellige materialer er omfattet af afgiften efter stk. 2, hvis beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1.

Stk. 2. Afgiften af de beholdere, der er nævnt i stk. 1, udgør for beholdere.

¹⁾ Loven har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet), som ændret ved direktiv 98/48/EF, i henhold til Rådets direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald samt i henhold til Rådets direktiv 92/83/EØF om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer.

	Pr. stk.		Pr. stk.
1) med et rumindhold under 10 cl	0,15	1) med et rumindhold under 10 cl	0,05
2) med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 40 cl	0,30	2) med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 40 cl	0,10
3) med et rumindhold over 40 cl, men ikke over 60 cl	0,50	3) med et rumindhold over 40 cl, men ikke over 60 cl	0,16
4) med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 110 cl	1,00	4) med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 110 cl	0,32
5) med et rumindhold over 110 cl, men ikke over 160 cl	1,50	5) med et rumindhold over 110 cl, men ikke over 160 cl	0,48
6) med et rumindhold over 160 cl	2,00	6) med et rumindhold over 160 cl	0,64«

Stk. 3. Beholdere af andre materialer end de, der er nævnt i stk. 1, er omfattet af afgiften efter stk. 4, hvis beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1.

Stk. 4. Afgiften af de beholdere, der er nævnt i stk. 3, udgør for beholdere

	Pr. stk.
1) med et rumindhold under 10 cl	0,25
2) med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 40 cl	0,50
3) med et rumindhold over 40 cl, men ikke over 60 cl	0,80
4) med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 110 cl	1,60
5) med et rumindhold over 110 cl, men ikke over 160 cl	2,40
6) med et rumindhold over 160 cl	3,20

Stk. 5. Hvis beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 2, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 2, er beholderen omfattet af afgiften efter stk. 6.

Stk. 6. Afgiften af de beholdere, der er nævnt i stk. 5, udgør for beholdere

Stk. 5-9 bliver herefter stk. 7-11.

4. I § 2, *stk. 5*, der bliver *stk. 7*, ændres »§ 2, stk. 1 og 2« til: »§ 2, stk. 1-6«.

5. I § 2, *stk. 6*, der bliver *stk. 8*, ændres »stk. 5« til: »stk. 7«.

6. I § 2, *stk. 7*, der bliver *stk. 9*, ændres »stk. 6« til: »stk. 8«.

7. To steder i § 2, *stk. 8*, der bliver *stk. 10*, og to steder i § 2, *stk. 9*, der bliver *stk. 11*, ændres »stk. 5« til »stk. 7«.

8. I § 6, *stk. 2*, indsættes efter »§ 5, stk. 1, nr. 2«: », jf. dog 2. pkt«.

9. I § 6, *stk. 2*, indsættes som 2. pkt.:

»Der kan dog ikke godtgøres afgift udover den afgift, der påhviler en tilsvarende ny emballage.«

10. I § 21 b, *stk. 1, nr. 2*, ændres, »stk. 5-9« til: »stk. 7-11«.

11. Som bilag til loven indsættes:

»Bilag 1

Oversigt over afgiftssatserne i den volumenbaserede emballageafgift¹⁾

Emballagemateriale	Karton og laminater af forskellige materialer	Andre materialer, f.eks. glas, plast eller metal
Spiritus, vin og frugtvin:	kr. pr. stk.	kr. pr. stk.
<i>Rumindhold (cl)²⁾:</i>		
< 10	0,15	0,25
10 ≤ x ≤ 40	0,30	0,50
40 < x ≤ 60	0,50	0,80
60 < x ≤ 110	1,00	1,60
110 < x ≤ 160	1,50	2,40
> 160	2,00	3,20
Emballagemateriale	Alle materialer ³⁾	
Øl og sodavand:	kr. pr. stk.	
<i>Rumindhold (cl)²⁾:</i>		
< 10	0,05	
10 ≤ x ≤ 40	0,10	
40 < x ≤ 60	0,16	
60 < x ≤ 110	0,32	
110 < x ≤ 160	0,48	
> 160	0,64	

1) jf. lovens § 1, nr. 1-2, og § 2, stk. 1-6.

2) Ved rumindhold forstås beholderens bruttovolumen og ikke den mængde, der er påfyldt eller skal påfyldes.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 1 har virkning fra den 1. april 2004 og finder anvendelse på varer, der fra og med den 1. april 2004 udleveres fra registrerede virksomheder, angives til fortoldning eller modtages fra udlandet.

Stk. 3. § 2 har virkning fra den 5. januar 2004 og finder anvendelse på emballager, der fra og med den 5. januar 2004 udleveres fra registrerede virksomheder, angives til fortoldning eller modtages fra udlandet.

§ 4

Stk. 1. Virksomheder, der den 5. januar 2004 har et lager af påfyldte engangsemballager i henhold til emballageafgiftsloven, der er afgiftsberigtiget med en højere afgift end afgiften efter denne lov, kan på basis af en specificeret lageropgørelse få godtgjort afgiftsdifferencen, jf. dog stk. 5.

Stk. 2. Virksomheder, der har lagre af nye ubrugte (tomme) emballager, der er afgiftsberigtiget med en højere afgift end afgiften efter denne lov, kan få godtgjort afgiftsdifferencen, jf. dog stk. 5.

Stk. 3. Virksomheder, der aftapper varer, og som har lagre af førstegangspåfyldte genpåfyldelige emballager, der er afgiftsberigtiget med

en højere afgift end afgiften efter denne lov, kan få godtgjort afgiftsdifferencen, jf. dog stk. 5.

Stk. 4. Virksomheder, der er registreret efter lovens § 7 eller 7a, og som har lagre af fra udlandet indførte genpåfyldelige emballager, som de selv har indført fra udlandet, der er afgiftsberigtiget med en højere afgift end afgiften efter denne lov, kan få godtgjort afgiftsdifferencen, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Godtgørelsen ydes kun, såfremt den samlede godtgørelse af afgift af emballager omfattet af lovforslagets § 2 overstiger 500 kr.

Stk. 6. Virksomheder og grossister skal udarbejde en specificeret opgørelse af lagerbeholdningen pr. 5. januar 2004 for de emballagestørrelser og materialer, der ønskes godtgørelse for. Desuden skal virksomhederne og grossisterne udarbejde en ansøgning med angivelse af mængder samt godtgørelsesbeløbet. Den specificerede lageropgørelse skal være de statslige told- og skattemyndigheder i hænde senest den 8. januar 2004, medens ansøgningen skal være de statslige told- og skattemyndigheder i hænde senest den 22. januar 2004.

Stk. 7. Ved ansøgning om afgiftsgodtgørelse finder kontrolbestemmelserne i §§ 15-17 i em-

ballageafgiftsloven anvendelse. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for afgiftsgodtgørelse og yderligere krav til dokumentation og kontrol.

Stk. 8. Den, der forsætligt eller groft uagtsomt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug ved beregning af afgiftsgodtgørelse efter denne paragraf, straffes med bøde.

Stk. 9. Den, der begår den i stk. 8 nævnte overtrædelse med forsæt til at unddrage statskassen afgift, straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år.

Stk. 10. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Stk. 11. Reglerne i §§ 18 og 19 i lov om opkrævning af skatter og afgifter m.v. finder tilsvarende anvendelse på sager om overtrædelse af denne lov.

Stk. 12. Afgiftsperioden for december 2003 for varer omfattet af emballageafgiftslovens § 2, jf. § 4, stk. 2, og § 7a, stk. 2, omfatter dagene fra den 1. december 2003 til og med den 4. januar 2004. Afgiftsperioden for januar 2004 omfatter den resterende del af januar.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formål

Med forslaget foreslås ølafgiften omlagt fra den nuværende afgift, som er en trinvis afgiftsskala opdelt på fem skatteklasser efter Platoindholdet, til en glidende afgiftsskala. Den nye skala foreslås gjort afhængig af øllets faktiske alkoholindhold.

Med forslaget foreslås endvidere afgiften på emballager til øl og mineralvand, limonade og andre varer, som indeholder kulsyre (herefter benævnt øl og sodavand), nedsat med 80 pct.

Omlægningen af ølafgiften og den markante nedsættelse af den volumenbaserede afgift på emballager til både øl og sodavand forventes at styrke konkurrencen på det danske øl- og sodavandsmarked. Styrkelsen af konkurrencen forventes at medføre generelt billigere øl og sodavand på det danske marked og derigennem reducere grænsehandlen med disse varer.

Ved afgiftsomlægningen og -nedsættelsen får borgerne bedre mulighed for at vælge netop den øltype og den øl- eller sodavandsemballage, som de foretrækker.

Oversigt over lovforslagets hovedvirkninger

	Omlægning af ølafgiften	Emballageafgifts-nedsættelsen	I alt
<i>Virkninger af forslaget¹⁾:</i>		Mio. kr.	Mio. kr.
Forbrugernes gevinst	50	555	605
Statens finanser (netto)	0	5	5
- heraf brutto (før adfærdsændringer)	- 15	- 185	- 200
- heraf som følge af adfærdsændringer	+ 15	+ 190	+ 205
Producenter af øl og sodavand	- 15	- 200	- 215
Miljøvirkninger	0	- 10	- 10
Skadeomkostninger – alkoholforbrug	+ 10	- 40	- 30
Samfundsøkonomisk nettogevinst i alt	45	310	355
<i>Forårsaget af:</i>		Mio. kr.	Mio. kr.
- Mindre grænsehandel	15	100	115
- Ændret emballagesammensætning inkl. miljø (netto)	-	110	110
- Lavere omkostninger ved større konkurrence	10	100	110
- Ændret forbrug inkl. alkoholskader (netto)	20	5	30
- Udenlandsk grænsehandel	-	- 5	- 5
<i>Ændringer i salg mv.:</i>		Mio. liter	Mio. liter
- Grænsehandel med øl	- 2	- 11,2	- 13,2
- Grænsehandel med sodavand	-	- 11,6	- 11,6
- Stigning i ølsalg i Danmark	4	19,6	23,6
- Stigning i sodavandssalg i Danmark	-	33,5	33,5
<i>Ændring i priser:</i>		kr. pr. kasse ²⁾	kr. pr. kasse ²⁾
- Gennemsnitlig fald i ølpris	1	4,60	5,60
- Gennemsnitlig stigning i tysk ølpris	-	3,10	3,10
<i>Ændring i priser:</i>		kr. pr. liter	kr. pr. liter
- Gennemsnitlig fald i sodavandspris	-	1,10	1,10
- Gennemsnitlig stigning i tysk sodavandspris	-	0,45	0,45

1) i forbrugerpriser med moms.

2) kasse/ramme med 30 stk.

Det kan yderligere anføres, at markedsandelen for engangsemballage til sodavand forventes at stige fra ca. 8 pct. til ca. 20 pct., mens markedsandelen for engangsemballage til øl forventes at stige fra ca. 12 pct. til ca. 22 pct.

*Indledning**Finanslovsaftale vedrørende grænsehandel*

Forslaget er en del af finanslovsaftalen for 2004 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti vedrørende grænsehandel.

»Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om at

gennemføre en nedsættelse af afgiften på emballager til øl og sodavand med 80 pct. med virkning fra 5. januar 2004. For yderligere at styrke konkurrencen og reducere grænsehandlen, omlægges ølafgiften proveneutralt fra afgiftsklasser til glidende skala efter alkoholindhold (58,40 kr. pr. liter ren alkohol).

Hermed bliver øl og sodavand – især i engangsemballage – billigere, hvilket også giver anledning til mere konkurrence på det danske marked fra udenlandske producenter. Lavere priser på det danske marked vil bl.a. resultere i mindre grænsehandel. Desuden mindskes tilskyndelsen til eksport med afgiftsgodtgørelse af fyldte flasker, som derefter importeres privat og returneres gennem det danske pantsystem.«

Grænsehandelsudvalgets rapport om »Den volumenbaserede emballageafgift«

Regeringen nedsatte i april 2003 en tværministeriel arbejdsgruppe, som fik til opgave at undersøge og vurdere forslag, der kunne fjerne eller begrænse forridningerne ved den volumenbaserede emballageafgift. Arbejdsgruppens afrapportering i form af »Rapport om den volumenbaserede emballageafgift, Oktober 2003« danner baggrund for dele af dette lovfor-slag.

Baggrund

Den nuværende ølafgift

Den nuværende afgift på øl er baseret på en trinvis

Platoskala, dvs. afgiften er opdelt i intervaller afhængig af øllets indbrygningsprocent.

Indbrygningsprocenten, som måles inden gæringen, angiver øllets oprindelige ekstraktindhold, såsom maltudtræk, humle, evt. råfrugt og/eller sukker og udtrykkes i Platograder eller pct. Plato.

Det færdigbryggede øls alkoholprocent afhænger både af indbrygningsprocenten og forgæringsgraden. Der er ikke en entydig sammenhæng mellem indbrygningsprocenten og den færdigbryggede øls alkoholprocent. En høj indbrygningsprocent øger dog muligheden for en høj forgæringsprocent og dermed en høj alkoholprocent. Alkoholindholdet angives ofte i volumenprocent – forkortet pct. vol.

Af direktiv 92/83/EF om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer fremgår det, at en ølafgift enten »fastsættes på grundlag af antallet:

- af hektoliter/Platograder eller
- af hektoliter/virkeligt alkoholindhold af det færdige produkt.«

En ølafgift baseret på indbrygningsprocenten kan være opdelt i intervaller med højst fire Platograder i hvert interval.

Der er i det danske ølafgiftssystem fem intervaller for de forskellige indbrygningsprocenter – kaldet skatteklasse 1-5, jf. tabellen nedenfor.

Tablet: Den danske afgift på øl

Skatteklasse	Indbrygningsprocent	Typisk alkoholindhold ¹⁾	Afgift pr. hektoliter ²⁾	Afgift pr. 33 cl
	Platograder	Pct. vol.	kr.	kr.
1 ³⁾	< 11	4,3 - 4,6	268,50	0,89
2	11 < x ≤ 14 pct.	5,8	345,75	1,14
3	14 < x ≤ 18 pct.	7,0 - 8,0	460,75	1,52
4	18 < x ≤ 22 pct.	7,8 - 9,3	510,25	1,68
5	> 22 pct.	> 8,5	27,00 pr. Platograd	Minimum 1,96

1) Typisk alkoholindhold for danske ølprodukter i de forskellige skatteklasser.

2) 100 liter.

3) Øl med et alkoholindhold under 2,8 pct. vol. er fritaget for afgift.

Skatteklasse 1 omfatter øl med en indbrygningsprocent på højst 11 Platograder, som f.eks. en almindelig dansk pilsnerøl med en indbrygningsprocent på ca. 10,5 Platograder og ca. 4,6 pct. vol. Skatteklassen omfatter også visse mere alkoholsvage øl af udenlandsk oprindelse. Øl med en alkoholprocent under 2,8 pct. vol. er endvidere fritaget for afgift.

Skatteklasse 2 omfatter øl med en indbrygningsprocent på mellem 11 og 14 Platograder, som f.eks. den danske guldøl med en indbrygningsprocent på godt 13 Platograder, og ca. 5,8 pct. vol. Men også udenlandske øl af pilsnertypen kan være klassificeret under skatteklasse 2. Klassificering af visse udenlandske øl under skatteklasse 2 hænger dog ikke nødvendigvis samme

med et tilsvarende højt alkoholindhold, som ikke behøver at være afgørende højere end for en almindelig dansk pilsnerøl, eller måske ligefrem er lavere.

Skatteklasser 3 og 4 omfatter øl med en indbrygningsprocent på mellem 14 og 18 Platorader og omfatter nogle af de stærkere årstidsøl, såsom jule- og påskebryg. Øl i skatteklasser 1 og 2 befinder sig mellem 18 og 22 Platorader og kan f.eks. være en porter- eller stouttype.

For skatteklasser 3 og 4 overgår afgiftsskalaen fra at være en trinvis Platoskala til at blive en glidende Platoskala, men eksemplerne er få for denne klasse af meget alkoholstærke øl.

Konkurrencesituationen på det danske ølmarked

Det danske ølmarked er karakteriseret ved en høj koncentrationsgrad, og er primært domineret af to aktører – Carlsberggruppen (Carlsberg, Tuborg og Wiibroe) og Bryggerigruppen (Ceres, Thor, Faxe, Albani og Maribo Bryghus). De to aktører havde tilsammen en markedsandel på ca. 83 pct. i 2002.

Skatteklasser 1-øl udgjorde i 2002 85,2 pct. af salget i Danmark, skatteklasser 2-øl udgjorde ca. 9 pct., skatteklasser 3-4-øl udgjorde tilsammen ca. 3,5 pct. Det resterende salg var afgiftsfrit øl med et alkoholindhold på under 2,8 pct. vol.

Konkurrencestyrelsen fandt i rapporten »Priser og avancer i grænsehandelen med øl og sodavand« fra 2001, at de danske bryggerier opkrævede merpriser ved salg i Danmark i forhold til ved salg til de tyske grænsehandelsbutikker – for så vidt angår mærkevareøl.

Konkurrencestyrelsen fandt bl.a., at den manglende skarpe konkurrence på det danske ølmarked skyldtes barrierer, hvoraf de væsentligste var:

- Den meget høje koncentration (koncentrationsgraden, som nævnt ovenfor).
- Mærkevareloyalitet (stærk præference for danske øl og særligt mærkevareøl).
- Ølafgifter (den trinvis Platoskala er dog i overensstemmelse med alkoholbeskatningsdirektivet (92/83/EØF)).
- Emballageafgifter (herunder pant- og retursystemet).
- Dåseforbuddet (ophævet med virkning fra den 23. januar 2002).

Konkurrencestyrelsen så den lave andel af importerede øl, som en følge af barriererne. Ved en øget import må det forventes, at konkurrencen øges, og priserne i Danmark derved vil falde.

Importandelen er stigende – men fra et meget lavt niveau – fra 1,7 pct. i 2001 til 2,6 pct. i 2002.

Siden Konkurrencestyrelsens rapport er dåseforbuddet blevet ophævet, og med dette lovforslag tages

der fat på to andre barrierer: ølafgiftsskalaen og emballageafgiften.

Konkurrencestyrelsen peger i rapporten på den trinvis ølafgiftsskala, som en eventuel barriere for konkurrencen, idet udenlandske øl ofte ligger lige omkring afgrænsningen mellem skatteklasser 1 og 2 – dvs. omkring 11 Platorader og ca. 5 pct. vol. Dermed bliver afgiften henvend 29 pct. større end af en almindelig dansk pilsner, selv om den alene har ca. 10 pct. større alkoholindhold.

Endvidere påpeges skabelsen af to adskilte mærker for øl – et for almindelige pilsnerøl og et for guldøl – som en følge af opdelingen i skatteklasser 1 og 2.

Dansk guldøl indeholder ca. 5,8 pct. vol. Satsen svarer nogenlunde til alkoholstyrken. I udlandet, herunder Tyskland, sælges dansk guldøl og almindelig pilsnerøl til samme pris.

Konkurrencestyrelsen fandt ved undersøgelsen i 2001, at de danske bryggerier solgte almindelige pilsnere 13 kr. pr. kasse billigere til tyske grænsehandelsbutikker end til danske forretninger efter korrektion af omkostningsforskelle.

For guldøl var bryggeriernes nettomeravance 34 kr. pr. kasse højere i Danmark end i Tyskland. Dansk detaljavance var meget lavere end den tyske for en almindelig pilsnerøl, men modsat meget højere for skatteklasser 2-øl. Da der sælges forholdsvis meget guldøl i grænsehandelen, vil en nedsættelse af ølafgiften på guldøl sandsynligvis være kraftigere virkende på grænsehandelen end en proportional nedsættelse inden for den nuværende trinvis Platoskala.

Udover grænsehandelsvirkningen vil en glidende skala sandsynligvis føre til et mere varieret udbud af øl. I det nuværende »sortiment« mangler der i praksis mellemprodukter mellem guldøl og almindelig pilsnerøl og mellemprodukter mellem almindelig pilsnerøl og letøl.

Den glidende alkoholskala vurderes at resultere i en »neutral« sundhedsvirkning, da afgiftsfaldet på især alkoholstærke øl sandsynligvis vil blive fulgt af en opdukken af nye mellemprodukter med et lavere alkoholindhold end den almindelige danske pilsnerøl.

I praksis ligger de fleste danske øl i den øvre ende af hver skatteklasser, mens der ingen eller meget få danske øl er i den nedre ende af skatteklasserne, hvorved der udbudsmæssigt mangler de ovennævnte mellemprodukter. De udenlandske øl er imidlertid sjældent tilpasset den danske afgiftsskala på samme måde, som de danskproducerede. Af nedenstående tabel er afgiftsvirkningen af omlægningen af ølafgiften illustreret ved hjælp af et antal tilfældigt udvalgte danske og udenlandske ølmærker.

Tabel: Afgiftseksempler – før og efter omlægningen – på danske og udenlandske ølmærker

Skatte-klasse	Eksempel ¹⁾	Oprindelses-land	Alkoholindhold	Nuværende afgift ²⁾	Foreslået afgift ²⁾	Afgiftsændring ³⁾
			Pct. vol.	kr. pr. kasse ⁴⁾		kr. pr. kasse ⁴⁾
1	Kozel dark (50 cl)	Tjekkiet	3,8	50,34	41,61	- 8,73
1	Carls Special ⁵⁾	Danmark	4,4	33,23	31,80	- 1,43
1	Alm. dansk pilsner ⁵⁾⁶⁾	Danmark	4,6	33,23	33,24	+ 0,02
1	Maribo Munkeøl ⁵⁾	Danmark	4,7	33,23	33,97	+ 0,74
2	Guinness (44 cl)	Irland	4,2	57,05	40,47	- 16,58
2	Urquell (33 cl)	Tjekkiet	4,4	42,79	31,80	- 10,99
2	Budvar (50 cl)	Tjekkiet	5,0	64,83	54,75	- 10,08
2	Bishops Finger (33 cl)	UK	5,4	42,79	39,03	- 3,76
2	Brøckhouse' India Pale Ale (50 cl)	Danmark	5,5	64,83	60,23	- 4,60
2	Alm. dansk guldøl ⁵⁾⁷⁾	Danmark	5,8	42,79	41,92	- 0,87
3	Chimay Rouge (33 cl)	Belgien	7,0	57,02	50,59	- 6,43
3	Thy Julebryg ⁵⁾	Danmark	7,9	57,02	57,09	+ 0,08
4	Thisted Bryghus' Limfjords Porter ⁵⁾	Danmark	7,9	63,14	57,09	- 6,05
4	Chimay Bleue (33 cl)	Belgien	9,0	63,14	65,04	+ 1,90

1) Tilfældigt udvalgte ølprodukter.

2) inkl. moms.

3) afrundede talstørrelser.

4) kasse/ramme med 30 stk.

5) i en standard genpåfyldelig glasflaske med et volumen på 33 cl.

6) som f.eks. Carlsbergs, Ceres', Thors, Tuborgs pilsnerøl m.fl.

7) som f.eks. Sort Guld, Royal Export Classic, Blå Thor, Royal X-MAS (hvid og blå) m.fl.

Af tabellen fremgår det f.eks., at udenlandske øl placeret i den nedre ende af skatteklasse 2 vil få en afgiftslettelse, mens øltyper/-mærker, som er placeret i den øvre ende af skatteklasserne i dag, risikerer en afgiftsstigning.

Den volumenbaserede emballageafgift

Den volumenbaserede emballageafgift omfatter afgiften på emballager til spiritus, vin og frugtvin, øl samt mineralvand indeholdende kulsyre (sodavand).

Afgiften er en stykafgift baseret på emballagerens rumindhold (volumen).

Afgiften er endvidere opdelt på følgende emballagekategorier:

- Emballager af karton eller lamater af forskellige materialer.
- Emballager af andre materialer, f.eks. glas, plast eller metal.

De gældende afgiftssatser fremgår af tabellen nedenfor:

Tablet: Afgiftssatserne for den volumenbaserede emballageafgift

Rumindhold (cl) ¹⁾	< 10	10 ≤ x ≤ 40	40 < x ≤ 60	60 < x ≤ 110	110 < x ≤ 160	> 160
Materiale:	kr. pr. stk.					
Karton eller laminat	0,15	0,30	0,50	1,00	1,50	2,00
Andre materialer ²⁾	0,25	0,50	0,80	1,60	2,40	3,20

1) Ved rumindhold forstås beholderens bruttovolumen og ikke den mængde, der er påfyldt eller skal påfyldes.

2) »Andre materialer« omfatter bl.a. glas, plast og metal.

Afgiftsgodtgørelse ved eksport af emballager

Der kan opnås afgiftsgodtgørelse ved eksport af ubrugte eller påfyldte afgiftsberigtigede emballager efter den volumenbaserede emballageafgift. Der kan ligeledes ske afgiftsgodtgørelse af brugte, tomme drikkevareemballager, som sælges til genpåfyldning i udlandet – under forudsætning af, at beholderne eller tilsvarende beholdere er afgiftsberigtiget mindre end et år før tilbageleveringen til udlandet.

Endvidere er der en særregel for visse importerede sodavandsflasker, som medfører, at der ydes godtgørelse af afgiften på glasbeholdere, der oprindeligt har indeholdt naturligt, kulsyreholdigt mineralvand, uden at der er tilsat kulsyre, med et kulsyreindhold på mindst 0,4 vægtprocent. Det er en betingelse, at beholderne genindvindes til glasfabrikation.

Den såkaldte »flaskefidus«

Afgiftsgodtgørelsen ved eksport af påfyldte genpåfyldelige flasker – omfattet af det danske pant- og retursystem – har haft den utilsigtede virkning, at den såkaldte »flaskefidus« er opstået.

Ved salg i grænsehandlen af genpåfyldelige flasker – omfattet af det danske pant- og retursystem – vil en vis andel af flaskerne blive returneret via dansk detailhandel (herefter benævnt »grænsehandels«-flasker), hvorved flaskerne ikke pålægges emballageafgift ved importen til Danmark.

Ved reeksport af de samme påfyldte »grænsehandels«-flasker godtgøres emballageafgiften, og dette selvom der ikke ved importen er betalt afgift af disse flasker. Igen returneres en vis andel af de eksporterede flasker via dansk detailhandel, hvorved »flaskefidusen« er etableret.

Det skønnes, at omkring 30 pct. af grænsehandlen med øl på genpåfyldelige flasker indtil nu er returneret via dansk detailhandel. Andelen antages dog at stige til ca. 35 pct. i 2004, da grænsehandlen med øl på genpåfyldelige flasker forventes at stige, når den tyske dåsepant håndhæves og de nye kundegrupper i videre udstrækning forventes at aflevere tomme flasker i den

danske detailhandel. For sodavand skønnes det ud fra historiske erfaringer, at omkring 50 pct. af grænsehandlen med sodavand på genpåfyldelige flasker returneres via dansk detailhandel. Andelen er måske højere end i 2002.

Udover »flaskefidusen« er der endvidere et selvstændigt spekulationsmotiv i at købe tomme genpåfyldelige 1½ liters sodavandsflasker i Tyskland og indløse den højere danske pant i det danske pant- og retursystem.

Lovforslagets indhold

Omlægning af ølafgiften

Med forslaget foreslås ølafgiften omlagt til en afgift baseret på en glidende skala efter alkoholindholdet. Det foreslås, at afgiften udgør 58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkohol, dog foreslås øl med en alkoholprocent på under 2,8 pct. vol. (letøl) fortsat afgiftsfritaget.

Den nuværende ølafgift er blevet kritiseret for i praksis at favorisere danskproduceret i forhold til udenlandsk produceret øl, idet indbrygningsprocenten af de udenlandske øl ikke i samme grad, som den danske øl er tilpasset til den særlige danske trinvis Platoskala. Platoskalaen følger retningslinierne for afgiftspålæggelse af øl i overensstemmelse med alkoholbeskatningsdirektivet (92/83/EØF). Hertil kommer, at de danske skatteklasser i praksis deler det danske ølmarked op i adskilte markeder, hvorved pris og avance for f.eks. guldøl ikke står i forhold til meromkostningen i sammenligning med almindelig pilsnerøl (skatteklasse 1 i forhold til 2).

Den nuværende afgiftspålæggelse er endvidere målrettet øllets oprindelige ekstraktindhold frem for den del af øllet, der kan udgøre en belastning for helbredet – nemlig alkoholen.

Beregning af afgiften af øl

For at reducere de administrative byrder i videst mulige omfang ved omlægningen af ølafgiften, foreslås afgiftsberegningen baseret på eksisterende oplysninger. Som udgangspunkt foreslås således angivel-

sen af alkoholindholdet på etiketten (deklarationen) anvendt ved beregning af ølafgiften, både for importeret og for danskproduceret øl.

For en 33 cl's ølflaske/dåse med f.eks. 4,6 pct. vol. – svarende til de fleste danske pilsnerøl – vil afgiften udgøre:

$0,33 \text{ liter} * (4,6 \text{ pct. vol}) / 100 * 58,40 \text{ kr. pr. liter} = 88,65 \text{ øre (ekskl. moms)}$.

For en almindelig pilsnerøl udgør afgiften i dag 88,61 øre pr. stk. (ekskl. moms).

For hver ekstra 0,1 pct. vol. vil ølafgiften stige med ca. 1,93 øre uden moms, dvs. ca. 2,4 øre med moms, hvilket svarer til ca. 72 øre pr. kasse. Med den nuværende trinvis Platoskala vil en lille variation omkring afgrænsningen af de forskellige skatteklasser (fra skatteklasse 2 til 3) kunne udløse en afgiftsstigning på ca. 14,23 kr. pr. kasse.

Afgiftslettelsen for visse mindre bryggerier – den såkaldte moderationsordning – foreslås ikke ændret. Reducerede afgiftssatser for små uafhængige bryggerier er endvidere i overensstemmelse med alkoholbeskatningsdirektivet (92/83/EØF).

Grænsehandel og konkurrence for øl og sodavand

Øl og sodavand er væsentlige grænsehandelsvarer. Grænsehandlen med øl toppede sandsynligvis omkring år 2000 med omkring 100 mio. liter. Ud fra flere forskellige kilder kan danskernes grænsehandel med øl i Tyskland i 2002/2003 opgøres til omkring 90 mio. liter. Der er usikkerhed omkring disse opgørelser, men det kan næsten udelukkes, at grænsehandlen er over 120 mio. liter.

Opgørelserne bygger på oplysninger fra danske bryggerier om hvor meget øl, der bliver solgt til grænsehandelsbutikker i Tyskland. Oplysninger er givet både til Skatteministeriet og Konkurrencestyrelsen, men i visse tilfælde i fortrolighed, og i andre tilfælde »under hånden«. Oplysningerne kan imidlertid nogenlunde bekræftes af tysk importstatistik, korrigeret for import til almindelig detailhandel i Tyskland, og med oplysninger fra grænsehandelsbutikker afgivet under fortrolighed. Usikkerheden består især i, at ikke alle de øl, der sælges fra grænsehandelsbutikkerne, er til danskere. Der sælges også en del øl til f.eks. svenske, især på Femern.

Grænsehandlen i Tyskland er drevet af, at det for mange er mere fordelagtigt at købe øl i Tyskland end i Danmark.

For det første er priserne på øl lavere end i Danmark. Prisforskellen skyldes både afgiftsforskelle og avanceforskelle. Avanceforskellene består i, at danske mærkevarebryggerier sælger øl billigere til tyske

grænsehandelsbutikker – også efter korrektion for omkostningsforskelle. Derimod er den danske detaljavance for almindelig pilsnerøl lavere end den tilsvarende for tyske grænsehandelsbutikker eller har i det mindste været det indtil 2003. For stærkere øl er den danske detaljavance højere end den tilsvarende tyske. For det andet sælges øl i Tyskland i en form og under betingelser, der bedre svarer til kundernes præferencer end i Danmark.

Af grænsehandlen på omkring 90 mio. liter er omkring 70 pct. på dåse, hvilket er langt mere end i Danmark. Den store dåseandel skal ses i lyset af, at merprisen for dåser er langt lavere i Tyskland end i Danmark, og at der indtil nu ikke effektivt har været håndhævet pant på dåserne.

I Danmark forventes dåseandelen at blive på ca. 12,5 pct., men denne forventning kan meget vel vise sig at være for optimistisk, også for årene frem. For 2003 er forventningen sikkert for optimistisk, da det er det første hele år, hvor dåser er blevet solgt i Danmark.

For EU udgør engangsemballagens andel omkring 32 pct. for al øl (inkl. fadøl), og 49 pct. for al øl (ekskl. fadøl).

I grænsehandelsbutikker, i Tyskland er merprisen for øl på dåse omkring 15-25 kr. pr. kasse i forhold til prisen for øl i genbrugsflaske. Da øl i genbrugsflaske understøttes af den såkaldte »flaskefidus«, er omkostningsforskellen sandsynligvis mindre end de nævnte 15-25 kr. pr. kasse. I Danmark er øl på dåser væsentligt dyrere end øl i genbrugsflaske. Det skyldes bl.a., at en dåse anvendes én gang, mens en genbrugsflaske kan genpåfyldes, men kun afgiftsbelægges ved første gangspåfyldning. Gebyrerne ved pant- og retursystemet er endvidere højere for engangsemballager i forhold til genbrugsflaskerne (som dog ikke er omfattet af Dansk Retursystems indsamling, og dermed ikke pålægges indsamlingsgebyr). Afslutningsvis er bruttoavancen højere ved engangsemballagerne.

Udover at danskernes grænsehandel med øl afviger fra det hjemlige marked med hensyn til emballageform, afviger grænsehandlen også med hensyn til hvilke øltyper, der købes i Tyskland. I Danmark er langt hovedparten af det solgte øl pilsnerøl med omkring 4,6 pct. vol.. Stærkere øl er typisk meget dyrere i Danmark – både fordi afgiften er højere og især fordi prisen uden afgift er højere. I de tyske grænsehandelsbutikker sælges almindelige pilsnere og stærkere øl til stort set den samme pris på trods af, at den tyske afgift er højere for guldøl end for almindelig pilsnerøl.

Langt hovedparten af det danske øl har en indbrygningsprocent på under 11 Plato-grader (ca. 10,5 Plato-grader). I udlandet er langt hovedparten af den produ-

cerede øl med 11 Platograder eller lidt over, uden at den gennemsnitlige alkoholprocent dog afviger afgørende fra den danske.

De fordele, som danskerne har ved at købe øl og sodavand i Tyskland, reduceres når den tyske dåsepannt bliver håndhævet. Håndhævelse af den tyske dåsepannt forventes at føre til, at danskernes grænsehandel i Tyskland reduceres fra nu omkring 90 mio. liter til omkring 55 mio. liter, heraf ca. 35 mio. liter øl i genbrugsflaske og ca. 20 mio. liter øl på dåse.

Selv om dåsepanntet endnu ikke håndhæves effektivt, har de nye tyske pantregler sandsynligvis allerede trukket i retning af lavere grænsehandel. Ølafgiftsindtægterne i årets første 8 måneder er omkring 5 pct. højere end i samme periode året før. Det er dog endnu for tidligt at konkludere, at grænsehandlen for alvor er vendt. Indførelsen af dåsepanntet i Tyskland – håndhævet eller ej – har nemlig været fulgt af fald i prisen på de danske øl, der sælges i Tyskland. Tidligere syntes priserne at være koordineret mellem de tyske grænsehandelsbutikker, og den tyske detailavance har været højere end den danske. Denne koordination af priserne synes at være brudt sammen, hvilket kan beregnes at ville øge grænsehandlen.

Oplysningerne om grænsehandlen med sodavand er meget mere usikre. Grænsehandlen er sandsynligvis steget ved den danske forhøjelse af afgiften for et par år siden, men 1. oktober 2003 er afgiften igen sat ned. Også for sodavand vil håndhævelse af tysk pant have en mærkbar virkning på grænsehandlen.

Nærmere om konkurrencen

Det danske marked for mærkevareøl er domineret af meget få danske producenter. I det indre marked er der dog mange andre producenter. Konkurrencen for øl begrænses dog af forskellige barrierer. Nogle kan der ikke gøres så meget ved, som f.eks. at øl er en omfangsrig vare i forhold til prisen, og transport over længere afstande derfor forholdsvis dyr. Det favoriserer lokale bryggerier både her og i udlandet. Men der er også nogle af barriererne, der skyldes særlig dansk regulering. Nationale producenter har lettere ved at tilpasse sig særlige nationale regler end udenlandske ditto.

En af barriererne er den danske ølafgiftsskala, der er opdelt i skatteklasser. Langt hovedparten af den danskproducerede øl holder sig inden for skatteklasse 1, uden at nå op i skatteklasse 2. De udenlandske ølmærker er imidlertid ikke udviklet under hensyn til særlige danske skatteklasser, og når i praksis i mange tilfælde op i skatteklasse 2. Hermed bliver afgiften ca. 29 pct. højere end for dansk øl, mens alkoholindholdet måske kun er 10 pct. højere.

Af udenlandsk øl betales der derfor efter det nuværende system en u hensigtsmæssig høj afgift.

Afgiftsklasserne er i øvrigt også med til at opdele markedet i Danmark. Klasse 2-øl sælges således med en helt anden avance og på andre måder end klasse 1-øl, selvom omkostningsforskellene ved fremstilling er meget små. Ved en glidende skala vil der sandsynligvis komme en ny kvalitet, der er et mellemprodukt mellem almindelig pilsnerøl og guldøl. Det vil gøre det vanskeligere at opretholde de meget store avanceforskelle mellem ølsorterne.

En anden barriere er den meget lille andel af engangsemballage i Danmark. Da øl og sodavand er en transporttunge vare, er det uforholdsmæssigt dyrt at transportere øl og sodavand i genbrugsflaske over lange afstande. Dels fylder og vejer genbrugsflasken mere end engangsflasker og dåser dels skal genbrugsflasken transporteres hjem igen.

Som følge af den afgiftsmæssige forskellige belastning af engangsemballager og genbrugsflasker, som følge af emballagernes forskellige egenskaber – kan det anføres, at de nationale producenter eventuelt derved kan opnå en lille fordel frem for udenlandske producenter.

Hjemlige tappere af mærkevaresodavand burde ikke kunne få en højere pris end omkostningerne ved at parallelimportere sodavand fra udlandet. Den parallelimporterede vare vil imidlertid i praksis være i engangsemballage, og hjemlige tappere kan derfor holde en højere pris svarende til forskellen i transport – og emballageomkostningerne inkl. afgift.

Endelig udgør pant- og retursystemet en barriere, men tjener dog et miljøformål.

De forskellige barrierer har ført til, at Danmark har været blandt de lande, hvor importandelen er lavest.

Tablet: Importandelen for EU-landene samt Norge og Schweiz i 2001

	Import i pct. af hjemligt salg
Belgien	19,0
Danmark	1,7 ¹⁾
Tyskland	3,2
Spanien	13,0
Frankrig	25,5
Grækenland	4,0
Irland	11,9
Italien	26,4
Luxembourg	37,6
Holland	6,1
Finland	1,9
Sverige	11,6
UK	8,6
Norge	4,1
Schweiz	14,8
I alt gennemsnit	9,3

1) i 2002 dog ca. 2,6 pct.

Som det ses, hører Danmark til blandt de lande, hvor ølimporten i forhold til forbruget er lavest. Det øl, der importeres, er desuden oftest øl, der sælges som specialiteter, og ikke i større mængder ad gangen.

Dette lovforslag kan sandsynligvis medvirke til at nedbryde nogle af de væsentligste barrierer for øget konkurrence i Danmark.

Med betydelig usikkerhed er der regnet med, at den øgede konkurrence, som følge af lavere emballageafgift, vil reducere de danske priser for forbrugerne med i gennemsnit 1,60 kr. pr. kasse øl, mens virkningen for mærkevarerodavand er noget højere, nemlig ca. 80 øre pr. liter. Hertil kommer 0,50 kr. pr. kasse, som følge af overgangen til glidende ølafgiftsskala.

De 80 øre pr. liter svarer til, at ca. 50 pct. af faldet i afgiftsforskel mellem genbrugsflaske og engangsflasker.

Usikkerheden går begge veje. Virkningen kan altså både blive større og mindre. I praksis forudsætter prisfaldene, at større danske detailhandelsforretninger enten begynder eller truer med at begynde parallelimport af mærkevarerodavand samt markedsføre importeret øl i kasser til priser, der er sammenlignelige med de danske priser.

Afgiftsnedsættelse på emballager til øl og sodavand

Det foreslås, at afgiftssatserne på emballager til øl og sodavand nedsættes med 80 pct., jf. tabellen nedenfor.

Tabel: De foreslåede afgiftssatsnedsættelser for emballager til øl og sodavand

Rumindhold (cl) ¹⁾	< 10	10 ≤ x ≤ 40	40 < x ≤ 60	60 < x ≤ 110	110 < x ≤ 160	> 160
Afgiftssatser før nedsættelse af afgiften						
Øl og sodavand	kr. pr. stk.					
Andre materialer, f.eks. glas, plast eller metal	0,25	0,50	0,80	1,60	2,40	3,20
Afgiftssatser efter nedsættelse af afgiften						
Øl og sodavand:	kr. pr. stk.					
Alle materialer, f.eks. glas, plast eller metal ²⁾	0,05	0,10	0,16	0,32	0,48	0,64

1) Ved rumindhold forstås beholderens bruttovolumen og ikke den mængde, der er påfyldt eller skal påfyldes.

2) Der foreslås én afgiftssats for emballager til øl og sodavand, da emballager af karton og laminater af forskellige materialer ikke er egnede som beholdere til kulsyreholdige varer.

Afgiftssatsen for en standardøl eller -sodavandsflaske/-dåse foreslås dermed nedsat fra 50 øre til 10 øre pr. stk. For en ½ liters emballage foreslås afgiftssatsen nedsat fra 80 øre til 16 øre pr. stk. Afgiftssatsen for en 1½ liters emballage foreslås nedsat fra 2,40 kr. til 0,48 kr. pr. stk.

Afgiftsnedsættelsen foreslås at omfatte alle emballager til øl og sodavand – uanset emballagemateriale. Da emballager af karton eller laminater af forskellige materialer ikke er egnede som beholdere til kulsyreholdige varer, er én fælles afgiftssats tilstrækkelig.

En oversigt over de gældende afgiftssatser i den volumenbaserede emballageafgift foreslås indsat som bilag til loven.

Hvorfor kan emballageafgiften nedsættes uden tab for staten?

Ved dette forslag reduceres grænsehandlen med øl og sodavand kraftigt, uden at belaste statsfinanserne. Reduceres afgifterne på sodavand og øl, fører det til store nettotab for statsfinanserne, også efter indregning af afledte virkninger.

Der er flere grunde til, at glidende ølafgiftsskala og nedsat emballageafgift kan reducere grænsehandlen uden at belaste statskassen.

For det første er der regnet med, at forslaget vil føre til en øget konkurrence for såvel øl som sodavand. Øget konkurrence vil føre til prisfald. Disse prisfald betales imidlertid af bryggerierne og mineralvandsproducenterne, herunder ved omkostningsreduktioner, mens de afledte indtægter ved mindre grænsehandel går i statskassen.

For det andet vil afgiftsindtægterne på genbrugsflasker til øl og sodavand blive meget begrænsede, når den tyske dåsepant håndhæves. Ved håndhævet tysk

dåsepant må det forventes, at udnyttelsen af den såkaldte »flaskefidus« vil stige, da returneringen af de tyske dåser for at indløse pantet, må forventes at flytte mere af ølsalget i de tyske grænsehandelsbutikker over på genbrugsflaskerne, som har den fordel, at de kan returneres i Danmark. Statskassen mister derfor ikke noget særligt stort provenu (som følge af de vigende indtægter) og kan endda måske vinde, når afgiften på genbrugsflasker sættes ned – selv før indregning af adfærdsvirkninger. Afgiften på genbrugsflasker er dog med til at belaste forbrugerpriserne i Danmark, og med til at holde forbrugerpriserne nede i de tyske grænsehandelsbutikker.

Bruttoprovenutabet kommer især fra nedsættelse af afgiften på engangsemballage. Den nuværende høje afgift har imidlertid været medvirkende til, at dåsernes markedsandel er meget lav i Danmark. Staten mister bruttoafgiftsnedsættelsen for den nuværende lave markedsandel, men forbrugerne vil opleve prisfaldet svarende til gennemsnittet af den nuværende og forventede markedsandel.

Det er af disse unikke grunde, at afgiften kan nedsættes og grænsehandlen begrænses uden at statskassen belastes.

Pant, afgiftsgodtgørelse og »flaskefidusen«

Den såkaldte »flaskefidus« forventes at få en endnu større betydning i fremtiden med håndhævet tysk dåsepant, end den har i dag.

Ved »flaskefidusen« spekuleres der i dansk godtgørelse af emballageafgiften ved eksport, mens afgiften ikke opkræves igen, når flaskerne afleveres tomme hos en dansk detailhandler, hvor flaskerne betales med dansk pant.

»Flaskefidusen« er lettest at overskue, hvis man ser bort fra moms mv.

Langt hovedparten af de genbrugsflasker, som danske bryggerier anvender til emballering af øl, hentes fra danske detailhandlere. Omkostningerne herved er på ca. 1,20 kr. pr. stk. uden moms, svarende til den nuværende danske pantsats uden moms.

Når en genbrugsflaske med øl sælges til Tyskland, får bryggeriet godtgjort afgiften for flasken på 50 øre pr. stk. Det koster således kun bryggeriet ca. 70 øre pr. stk. til emballagen, hvilket er den pris den tyske detailforretning opkræves foruden prisen på selve øllet på måske 1 kr. pr. stk.

Den tyske forretning sælger imidlertid øllene med normal dansk pant på 1,20 kr. pr. stk.

Hvis den danske grænsehandler afleverer de tomme flasker tilbage til den tyske købmand, går pantregnskabet lige op for ham, og købmanden kan sælge de tomme flasker til det danske bryggeri for 70 øre pr. stk. Det danske bryggeri betaler herefter 50 øre pr. stk. i afgift og har heller ikke tjent på selve flaskerne.

En del af de tomme flasker afleveres imidlertid ikke hos den tyske købmand, men hos den danske. Ved denne grænsehandelsimport opkræves der i praksis ikke afgift.

For de flasker, der ikke afleveres hos den tyske købmand, tjener han 50 øre pr. stk., jf. at han har købt dem uden afgift for 70 øre pr. stk. fra det danske bryggeri, men solgt dem for 1,20 kr. pr. stk. til den danske kunde.

Fortjenesten på 50 øre pr. stk. kan den tyske købmand anvende til at sætte prisen på selve øllene ned.

Hvis alene 65 pct. af de tomme flasker vender tilbage via tysk detailforretninger og 35 pct. via danske forretninger, der er den forventede fremtidige fordeling, kan den tyske købmand kalkulere med at tjene ca. 17,5 øre pr. øl uden moms på pantregnskabet i gennemsnit og sætte prisen tilsvarende ned før pant.

»Flaskefidusen« kan også i første omgang scores af den danske grænsehandler, hvis den tyske butik kun kræver et pant på 70 øre pr. stk. uden moms. Den danske grænsehandler vil da tjene 50 øre pr. flaske, han ikke tilbageleverer via tyske forretninger. Endelig kan det være det danske bryggeri, der scorer gevinsten ved at opkræve samme pris for selve flasken ved salg i Tyskland som ved salg til en dansk forretning. Bryggeriet kan da anvende gevinsten til at holde prisen på selve øllene nede.

Ved nedsættelse af afgiften med 80 pct. falder den potentielle »flaskefidus« med 12 kr. pr. kasse eksklusive moms og med ca. 13,92 kr. inklusive tysk moms. Tilbageleveres 35 pct. af de tomme flasker via dansk

handel, må den tyske pris sættes op med ca. 4,87 kr. med moms for, at samme indtjening kan fastholdes.

For de tyske købmænd og danske øl- og mineralvandsproducenter, der bevidst har spekuleret i at organisere »flaskefidusen«, vil virkningen være noget større. Organisationen har bestået i at sætte pantet på genbrugsflaskerne lavere end i Danmark. Dermed øges chancerne for, at flaskerne ikke vender tomme tilbage samtidig med, at den danske grænsehandler selv direkte har tjent på pantforskellen. Chancerne øges også, hvis tilbageleveringen i Tyskland gøres mere besværlig end nødvendig. Denne trafik er for nylig blevet meget organiseret for dansk sodavand i store genbrugsflasker.

Har den tyske købmand organiseret »flaskefidusen« optimalt, vender ingen genbrugsflasker tilbage fra Danmark, og den tyske købmand/danske grænsehandler vil ved den foreslåede lovændring tabe i alt henvend 14 kr. pr. kasse inklusive tysk moms.

Hvis de danske bryggeriers kalkulation over omkostningerne ved at skaffe sig flasker til genpåfyldning tager udgangspunkt i omkostninger ved at hente brugte flasker fra danske købmænd, vil en nedsættelse af emballageafgiften i sig selv være tilstrækkelig til at reducere »flaskefidusen«. Danske bryggerier kan dog også skaffe sig flasker ved at købe nye. Efter afgiftsnedsættelsen vil omkostningerne ved at købe nye flasker inklusive afgift falde. Forskellige clearingsaftaler skulle dog ifølge Miljøstyrelsen forhindre, at i det mindste de bryggerier, der er med i clearingsaftalen, søger at smyge sig udenom at hente brugte flasker fra danske købmænd og i stedet køber nye billige flasker. Der er dog visse mindre bryggerier, der ikke er med i clearingsaftalen. Hvis der opstår spekulation i at købe nye flasker i stedet for at hente brugte fra købmændene, kan en nedsættelse af pantet komme på tale.

Nedsættes pantet er det helt sikkert, at »flaskefidusen« begrænses. Der er dog i provenuberegningerne taget udgangspunkt i, at pantet fastholdes.

Omlægning af ølafgiften samt afgiftsnedsættelse på emballager til øl og sodavand

Prisvirkninger, virkninger på grænsehandel og forbrug

Overgang til glidende ølafgiftsskala vil i gennemsnit og ved uændret adfærd medføre et afgiftsfald på 20-25 øre pr. kasse inklusive moms ved den nuværende fordeling af salget. Prisændringen vil dog være meget forskellig. Enkelte mærker og typer vil falde 10 kr. pr. kasse, mens der for andre kan blive tale om en pris-

F. t. l. vedr. afgift af øl m.m.

stigning 2-3 kr. pr. kasse, uden at der igen sælges ret meget af det øl, der stiger så meget i afgift.

For de typer, der sælges mest af – almindelige pilsnerøl – er virkningen i gennemsnit stort set neutral, mens almindelige guldøl med 5,6-5,8 pct. vol. i gennemsnit falder med ca. 1 kr. pr. kasse.

For almindelig pilsnerøl med 4,6 pct. vol. sker der en minimalstigning på 2 øre pr. kasse. For f.eks. en øl som Carls Special med 4,4 pct. vol., vil afgiften falde med 1,43 kr. pr. kasse, mens afgiften af en kasse guldøl, som f.eks. Ceres Royal eller Carlsberg Sort Guld med 5,8 pct. vol., vil falde med 87 øre pr. kasse.

Opgivelse af ølafgiftsklasser og indførelse af glidende skala forventes at medføre, at sortimentet af forskellige ølarter og -sorter vil tilpasse sig variationerne i befolkningens smag i stedet for at være under indflydelse af opdelingen på skatteklasser. Borgernes gevinster ved flere svage guldøl/stærke pilsnerøl og flere alkoholsvage pilsnerøl, men med samme fyldige smag, svarer til et prisfald på henvend 25-30 øre pr. kasse i gennemsnit.

Endelig vil forslaget føre til øget konkurrence. Dels må det forventes, at udenlandsk øl vil vinde fremme uden den trinvis Platoskala, dels vil det være sværere at opretholde de meget store avanceforskelle mellem guldøl og almindelige øl, hvis der som ventet bliver introduceret mellemkvaliteter. Virkningen af den øgede konkurrence er et prisfald på i gennemsnit 50 øre pr. kasse.

Virkningen af nedsættelse af emballageafgiften på priserne er direkte:

1 kasse øl i engangsemballage	- 15 kr.
1 kasse cola i engangsemballage	- 15 kr.
1 kasse øl i genbrugsemballage	- 45 øre
1 2 liters cola i engangsemballage	- 3,20 kr./stk.
1 øl i 0,5 liters dåse	- 80 øre/stk.

Også her kommer der en konkurrenceeffekt, der er skønnet til ca. 1,60 kr. pr. kasse øl og ca. 80 øre pr. liter sodavand.

Endelig må det forventes, at priserne stiger i de tyske grænsehandelsbutikker ved lavere dansk afgift på genbrugsemballage.

Under forudsætning af, at 35 pct. af grænsehandelsflaskerne vender hjem til bryggerierne ved indsamling i Danmark, vil det danske tilskud til grænsehandlen i genbrugsflasker falde med i gennemsnit ca. 4,90 kr. pr. kasse. Den tyske pris i grænsehandelsbutikkerne forventes at stige tilsvarende.

Hvis 50 pct. af de tomme flasker vender hjem via dansk detailhandel, vil pristigningen i Tyskland blive på ca. 7 kr. pr. kasse i Tyskland for øl og sodavand i genbrugsflasker. Virkningen vil muligvis blive større, jf. at »flaskefidusen« synes sat meget i system for store genbrugsflasker.

Samlet set forventes ølpriserne i Danmark at falde med i gennemsnit ca. 5,60 kr. pr. kasse, mens ølpriserne i de tyske grænsehandelsbutikker for genbrugsflasker forventes at stige med ca. 5 kr. pr. kasse. I gennemsnit stiger prisen for øl i Tyskland med godt 3 kr., således at prisforskellen mellem Danmark og Tyskland reduceres med næsten 9 kr. pr. kasse.

Priserne på sodavand forventes at falde med i gennemsnit ca. 1,10 kr. pr. liter, mens prisen for sodavand i genbrugsflaske i Tyskland stiger med ca. 75 øre pr. liter, eller i gennemsnit ca. 45 øre pr. liter.

Prisforskellen mellem Danmark og Tyskland begrænses således med ca. 1,50 kr. pr. liter.

Prisændringerne vil påvirke forbruget, danskernes grænsehandel og udlændinges grænsehandel her.

Tablet: Prisivirkninger af afgiftsændringerne for øl

	Prisvirkning	Virkning på grænsehandel	Virkning på udlændinges grænsehandel	Virkning på dansk forbrug	Samlet virkning på dansk salg
Glidende ølafgiftsskala	kr. pr. kasse	Mio. liter			Mio. liter
Direkte afgiftsfald i gennemsnit ca.	0,23				
Tilpasning i sortiment ca.	0,27				
Konkurrenceeffekt	0,50				
<i>I alt glidende skala</i>	<i>1,00</i>	<i>- 2</i>	<i>+ 1</i>	<i>+ 1</i>	<i>+ 4</i>
Nedsat emballageafgift					
Afgiftsfald nuværende dåseandel	2,25				
Afgiftsfald nye dåseandel	3,75				
<i>Vægtet afgiftsfald</i>	<i>3,0</i>	<i>- 4,7</i>	<i>+2,7</i>	<i>+2,7</i>	<i>+ 10,1</i>
Konkurrenceeffekt	1,6	- 2,5	+ 1,5	+ 1,5	+ 5,5
Prisstigning Tyskland genbrugsflasker ved 35 pct. hjem via Danmark	4,9	- 4,0			+ 4,0
I alt dansk prisfald i gennemsnit	5,6	- 13,2	+ 5,2	+ 5,2	+ 23,6

Ændringen til ølafgiftsklasser vil netto få danskeres forbrug af alkohol til at falde med ca. 0,05 mio. liter, mens nedsættelse af emballageafgiften med 80 pct. øger danskeres alkoholforbrug med ca. 0,20 mio. liter. Netto stiger alkoholforbruget med ca. 0,15 mio. liter ren alkohol.

Ved uændrede tyske priser falder grænsehandlen i Tyskland med ca. 65 mio. kr. Da de tyske priser stiger, falder grænsehandlen dog netto alene med ca. 55 mio. kr.

Tablet: Prisivirkninger af afgiftsændringerne for sodavand

	Prisvirkning	Virkning på grænsehandel	Virkning på dansk forbrug	Samlet virkning på dansk salg
Emballageafgiftsnedsættelse	kr. pr. liter	Mio. liter		Mio. liter
Afgiftsfald nuværende dåseandel	0,21			
Afgiftsfald nye dåseandel	0,39	- 2,2	+ 5,9	+ 8,1
<i>Vægtet afgiftsfald</i>	<i>0,30</i>	<i>- 2,2</i>	<i>+ 6,2</i>	<i>+ 8,5</i>
Konkurrenceeffekt	0,80	- 5,9	+ 16,0	+ 21,9
Prisstigning Tyskland genbrugsflasker ved 50 pct. hjem via DK	0,74	- 3,5		+ 3,5
I alt dansk prisfald i gennemsnit	1,10	- 11,6	+ 21,9	+ 33,5

Ved uændrede tyske priser falder grænsehandlen med ca. 70 mio. kr. Da de tyske priser imidlertid stiger, falder grænsehandlen dog alene med netto ca. 60 mio. kr.

Ikrafttræden, virkningstidspunkter og tilbagebetaling af afgiftsdifference

Omlægning af ølafgiften

Omlægningen af ølafgiften, jf. lovforslagets § 1, foreslås at træde i kraft den 1. januar 2004, men med virkningstidspunkt fra den 1. april 2004. Virkningstidspunktet er udskudt til den 1. april 2004 for at sikre erhvervslivet tre måneder til at omstille virksomhedernes systemer mv. til den nye ølafgift.

Afgiftsnedsættelse på emballager til øl og sodavand

Afgiftsnedsættelsen, jf. lovforslagets § 2, foreslås at træde i kraft den 1. januar 2004, men med virkningstidspunkt fra den 5. januar 2004. Virkningstidspunktet er udskudt med nogle få dage for at imødekomme ønsker fra branchen om et andet tidspunkt for lageropgørelse end lige omkring nytåret. Med virkningstidspunkt mandag den 5. januar 2004 åbnes der mulighed for, at lageropgørelsen kan foretages i weekenden uden for åbningstiden.

Der vil være kort tid for virksomhederne til at indrette sig på det nye lavere afgiftsniveau, hvorfor der i nogle virksomheder den 5. januar 2004 vil være emballager, der er afgiftsberigtigede med de højere, tidligere gældende afgifter.

Det foreslås, at der kan ske refusion af afgiftsdifferencen af følgende emballager, som er omfattet af lovforslagets § 2:

- påfyldte engangsemballager,
- nye ubrugte (tomme) genpåfyldelige emballager,
- førstegangspåfyldte genpåfyldelige emballager samt
- genpåfyldelige emballager indført fra udlandet.

For de ovennævnte emballager gælder, at virksomheder mod dokumentation kan få godtgjort afgiftsdifferencen pr. 5. januar 2004.

Afgiftsperioden for afgiftspligtige virksomheder er måneden. Af hensyn til disse virksomheder foreslås det, at afgiftsperioden for december 2003 omfatter dagene fra den 1. december 2003 til og med den 4. januar 2004. Afgiftsperioden for januar 2004 foreslås således at omfatte den resterende del af januar 2004. Forlængelsen af december måneds afgiftsperiode sker for at undgå to afgiftsperioder i januar 2004.

Det vil af kontrolmæssige grunde være nødvendigt at opgøre beholdningerne så tæt på tidspunktet for af-

giftsændringerne som muligt med angivelse af emballagestørrelse og materialetype.

Kravene, der skal opfyldes for at få afgiftsgodtgørelse:

- Ved tilrettelæggelsen af overgangen til lavere afgiftssatser ydes der alene godtgørelse, når det samlede godtgørelsesbeløb overstiger 500 kr. Dette beløb svarer til bagatelgrænsen for afgiftsgodtgørelse ved eksport i emballageafgiftslovens § 6, stk. 2. Bagatelgrænsen medfører, at lageret eksempelvis skal overstige 1.250 standarddåser eller anden engangsemballage med et rumindhold på mellem 10 og 40 cl, for at der kan opnås godtgørelse af afgiftsdifferencen.
- Der skal udfærdiges en specificeret lageropgørelse pr. 5. januar 2004 for de emballager, der ønskes afgiftsgodtgørelse for, med angivelse af emballagestørrelse og materialetype (glas, metal eller plast). Denne specificerede opgørelse skal være de statslige told- og skattemyndigheder i hænde senest den 8. januar 2004.
- Der skal indsendes en ansøgning indeholdende mængderne fra den specificerede lageropgørelse og godtgørelsesbeløbet, som ønskes tilbagebetalt, senest således at de statslige told- og skattemyndigheder har ansøgningen i hænde den 22. januar 2004. Såfremt de anførte datoer for indsendelse af opgørelser overskrides, fortabes retten til godtgørelse.
- De statslige told- og skattemyndigheder kan gøre godtgørelsen betinget af, at virksomheden fremlægger dokumentation for, at den afgift, der kræves godtgjort, er betalt af virksomheden.
- Emballageafgiftslovens regnskabs-, faktura- og kontrolbestemmelser finder anvendelse, når virksomheder ansøger om afgiftsgodtgørelse.
- Der er fastsat straffebestemmelser for overtrædelse.
- Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for yderligere krav til dokumentation og kontrol i forbindelse med anmodninger om godtgørelse af afgifter.

De statslige told- og skattemyndigheder vil udarbejde et nyhedsbrev om den praktiske tilrettelæggelse af procedurerne for tilbagebetaling af afgifterne.

Provenumæssige konsekvenser

Omlægning af ølafgiften

Omlægning af ølafgiften til en glidende skala afhængig af øllets faktiske alkoholindhold har provenumæssige konsekvenser, som gennemgås i det følgende. Som nævnt er der en vis, men ikke entydig sammenhæng mellem indbrygningsprocenten, der bruges

ved indplacering af øl i de nuværende afgiftsklasser (skatteklasser 1-5), og alkoholindholdet.

I følgende tabel er vist den nuværende afgift og den foreslåede afgift for øl med forskelligt alkoholind-

hold. Afgiften er beregnet pr. kasse med 30 stk. à 33 cl og med moms.

Tablet: Afgiftseksempler før og efter omlægningen af ølafgiften

Skatteklasser	Alkoholindhold	Nuværende afgift ¹⁾	Foreslået afgift ¹⁾	Afgiftsændring ²⁾
	Pct. vol.	kr. pr. kasse ³⁾		kr. pr. kasse ³⁾
1	3,0	33,23	21,68	- 11,55
1	3,5	33,23	25,29	- 7,93
1	4,0	33,23	28,91	- 4,32
1	4,5	33,23	32,52	- 0,71
1	4,6	33,23	33,24	+ 0,02
1	5,0	33,23	36,14	+ 2,91
2	4,5	42,79	32,52	- 10,26
2	5,0	42,79	36,14	- 6,65
2	5,5	42,79	39,75	- 3,04
2	5,8	42,79	41,92	- 0,87
2	6,0	42,79	43,36	+ 0,57
3	6,0	57,02	43,36	- 13,66
3	6,5	57,02	46,98	- 10,04
3	7,0	57,02	50,59	- 6,43
3	7,5	57,02	54,20	- 2,82
3	8,0	57,02	57,82	+ 0,80
4	7,5	63,14	54,20	- 8,94
4	8,0	63,14	57,82	- 5,33
4	8,5	63,14	61,43	- 1,71
4	9,0	63,14	65,04	+ 1,90

1) inkl. moms.

2) afrundede talstørrelser.

3) kasse/ramme med 30 stk.

Langt hovedparten af de øl, der sælges i Danmark, er i skatteklasser 1 med omkring 4,6 pct. vol. Det ses af tabellen ovenfor, at afgiften stort set ikke ændres for denne type øl. Danske guldøl har omkring 5,8 pct. vol. Det ses af tabellen ovenfor, at afgiften for en kasse guldøl falder med ca. 87 øre pr. kasse.

For langt de fleste af de nuværende øl, der sælges i Danmark, falder afgiften eller afgiften forbliver uændret, men der er også øl, hvor afgiften stiger.

Med en vis usikkerhed vil forslaget ved uændret adfærd betyde et provenutab på godt 10 mio. kr. for de øl, der falder i afgift, og en provenugevinst på 1 mio. kr. vedrørende de øl, der stiger i afgift. Provenuet falder således med ca. 10 mio. kr. fortrinsvis vedrørende de stærkere øl ved uændret adfærd.

Forslaget vil medføre adfærdændringer.

- Ændring af alkoholindholdet
- Øget konkurrence

- Ændring af forbruget
- Ændring af danskernes grænsehandel
- Ændring af svenskernes grænsehandel i Danmark
Der knytter sig usikkerhed til adfærdsændringerne.

Ændring af alkoholindholdet

Med hensyn til adfærdsændringer vedrørende alkoholstyrken er der to modsatrettede tendenser.

For det første forventes der et større forbrug af øl stærkere end de nuværende almindelige danske pilsnerøl. Det forventes, at der vil opstå et nyt marked for lidt stærkere pilsnerøl eller svage guldøl. Afgiften falder således, jf. ovenstående tabel, med 6,65 kr. for en kasse øl med 5 pct. vol., der tidligere var i den nedre ende af klasse 2, og hvoraf der derfor blev betalt en uforholdsmæssig høj afgift. Det trækker isoleret set i retning af et højere provenu svarende til ca. 0,2 mio. liter alkohol.

Modsat vil der også være en del af de nuværende almindelige pilsnere og guldøl, der vil blive lavet lidt om, således at de bevarer samme fyldige smag som i dag, men med et lidt lavere alkoholindhold. Det forventes at medføre et fald i alkoholmængden på ca. 0,3 mio. liter ren alkohol.

Netto forventes en lidt lavere gennemsnitlig alkoholprocent at medføre et fald i afgiftsgrundlaget på ca. 0,1 mio. liter ren alkohol – svarende til et afgiftsfald på ca. 6 mio. kr.

Øget konkurrence

Forslaget vil øge konkurrencen. Med betydelig usikkerhed skønnes det, at den øgede konkurrence vil føre til et prisfald på i gennemsnit 50 øre pr. kasse for de øl, der sælges til forbrugeren.

Alt i alt forventes det, at omkostningerne for forbrugerne ved køb af øl vil falde med ca. 1 kr. pr. kasse i gennemsnit efter afgiftsfald ved uændret mængde, øget konkurrence og ændring i den gennemsnitlige alkoholstyrke.

Ændring af forbruget

Ved helt uændret forbrug falder prisen med 20-25 øre pr. kasse i gennemsnit. Forbrugerne vil dog yderligere opleve det som et prisfald på 25-30 øre pr. kasse, at der fremkommer nye kvaliteter, der for visse forbrugere er at foretrække frem for de nuværende.

Det ovennævnte prisfald vil medføre en vækst i danskernes ølforbrug med ca. 1 mio. liter svarende til ca. 0,05 mio. liter ren alkohol. Provenuvirkningen heraf er en gevinst på ca. 3 mio. kr.

Ændring af danskernes grænsehandel og af svenskernes grænsehandel i Danmark

Et prisfald på ca. 1 kr. pr. kasse vil reducere danskernes grænsehandel i udlandet og øge svenskernes grænsehandel i Danmark.

Danskernes grænsehandel forventes at falde med ca. 2 mio. liter. Ølafgiftsindtægterne herved er på ca. 6 mio. kr., mens afledte momsindtægter er på ca. 2 mio. kr.

Svenskernes grænsehandel i Danmark forventes ved et gennemsnitligt prisfald på 1 kr. pr. kasse at stige med henvend 1 mio. liter. Ølafgiftsindtægterne herved er på ca. 3 mio. kr., mens afledte momsindtægter øges med ca. 1 mio. kr.

De samlede virkninger af forslaget på helårsbasis fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel: Provenuvirkningerne af en omlægning af ølafgiften (helårsbasis)

	Alkoholforbrug	Ølsalg i Danmark	Provenu	Samfundsøkonomi ¹⁾
	Mio. liter	Mio. liter	Mio. kr.	Mio. kr.
Uændret adfærd			- 10	0
Ændring i kvaliteter (flere guldøl mv.)	0,20	0	+ 12	- 25
Fald i alkoholstyrke	- 0,30	0	- 18	+ 60
Større forbrug	0,05	1	3	-6
Mindre dansk grænsehandel	0	2	8	+ 10
Større svensk grænsehandel	0	1	4	+ 5
Afledt emballageafgift ved gældende satser	0	0	1	+ 1
I alt	- 0,05	+ 4	0	+ 45

1) i priser med moms.

Forslaget er således samlet provenuneutralt.

Ølafgiftsindtægterne falder netto med ca. 4 mio. kr., momsindtægterne stiger med 3 mio. kr. på helårsbasis, mens emballageafgiftsindtægterne ved nuværende salg stiger med ca. 1 mio. kr.

Finansårseffekt

For finansår 2004 er nettovirkningen på ølafgiftskontoen et tab på ca. 3 mio. kr., mens der vindes ca. 2 mio. kr. på moms-kontoen og 1 mio. kr. på emballage-kontoen.

Samfundsøkonomi

Samfundsøkonomien forbedres med ca. 45 mio. kr.

i forbrugerpriser netto. Samlet set falder danskernes forbrug af alkohol med ca. 0,05 mio. liter. Gevinsten herved i form af færre helbredsskader er på omkring 10 mio. kr. i forbrugerpriser ved en sundhedsomkostning på ca. 200 kr. pr. liter ren alkohol.

Yderligere vindes omkring 15 mio. kr. på grund af skift i grænsehandlen. Endelig vinder samfundet omkring 20 mio. kr. ved, at sortimentet af øl, der udbydes, i videre udstrækning vil tilpasse sig variationerne i danskernes smag etc. end være under indflydelse af opdelingen på skatteklasser. Det er forbrugeren, der vinder det største beløb, men bryggerier sparer også visse omkostninger.

Tabel: De samfundsøkonomiske tab og gevinster¹⁾

Samfundsøkonomien	Tab og gevinster
<i>Forbrugerne:</i>	
Fald i priserne på øl i Danmark (uændret adfærd)	+ 35
Gevinst ved anden sortiment og anden tilpasning	+ 15
<i>Forbrugerne i alt</i>	<i>+ 50</i>
Udenlandske forbrugere	+ 5
Staten	0
Bryggerier mv. ²⁾	- 15
Færre alkoholskader	+ 10
I alt netto samfundsøkonomi	+ 45

1) I priser med moms.

2) netto efter tilpasning af omkostningerne.

Det forventede emballageafgiftsprovenu i 2004

Afgiftsprovenuet fra den volumenbaserede emballageafgift for 2004 for øl og sodavand skal nødvendigvis skønnes, da provenuet ikke umiddelbart kan aflæses af statsregnskabet. Væsentlige tiltag, såsom introduktionen af engangsemballage på det danske marked og indførelse og håndhævelse af en tysk dåsepant, er således endnu ikke slået igennem på regnskabet.

Tages der udgangspunkt i den situation, hvor der alene blev brugt engangsemballage til øl og sodavand, der sælges i Danmark, ville provenuet af den volumenbaserede afgift udgøre godt 1,5 mia. kr.

En stor del af emballagerne bliver imidlertid genbragt. Før introduktionen af engangsemballager til øl og sodavand var provenuet således alene på ca. 40 mio. kr. vedrørende øl og sodavand. Det svarer til, at der i gennemsnit betales emballageafgift af 4 pct. af al øl og sodavand (60 mio. kr.), der sælges i genpåfyldelige flasker, mens de resterende 96 pct. sælges i brugte flasker. Fra disse 60 mio. kr. skal dog fratrækkes ca. 20 mio. kr. som følge af det nuværende omfang af import af afgiftsfrie genpåfyldelige flasker via grænsehandlen, jf. den ovennævnte såkaldte »flaskefidus«.

Især introduktionen af engangsemballager øger imidlertid indtægterne fra emballageafgiften betydeligt, jf. nedenstående opsummering af påvirkninger af emballageafgiftsprovenuet:

- Introduktionen af engangsemballager på det danske marked

Skatteministeriet skønnede – før dåseintroduktionen – at introduktionen af engangsemballage til øl og sodavand på det danske marked ville medføre en provenugevinst på henved 150 mio. kr. på helårsbasis (svarende til ca. 275-300 mio. enheder). Det forventedes, at 12,5 pct. af de øl, der sælges i emballager, ville blive solgt i engangsemballager, mens andelen forventedes at blive 8,25 pct. for sodavand.²⁾

Der var og er betydelig usikkerhed forbundet med vurderingerne af engangsemballageres markedssandel, da den reelle introduktion af dåser m.v. på det danske marked først var den 23. september 2002.³⁾

Dansk Retursystem A/S budgetterede med et engangsemballagesalg på ca. 400 mio. enheder i 2002. I begyndelsen af 2003 skønnede Dansk Retursystem A/S engangsemballagesalget til ca. 320 mio. enheder svarende til mindst 160 mio. kr. I løbet af første halvår af 2003 er der solgt 32 mio. enheder, og det samlede salg i 2003 er derfor nu nedjusteret til ca. 70 mio. enheder, hvilket svarer til ca. 40 mio. kr. i afgift. De 70 mio. enheder er dog nok i underkanten, da lagre i detailhandlen ved årsskiftet har været større end ønsket, og da der endnu ikke er oplysninger om salget i de varme sommermåneder juli og august, hvor markedssandelen må forventes højere end i resten af året.

Det tidligere skøn på 150 mio. kr. – ca. 275-300 mio. enheder – er dermed fastholdt som centralskønnet, men der er tillige angivet virkningen ved et lavere dåsesalg – svarende til ca. 100 mio. enheder.

- Indførelse og håndhævelse af en tysk dåsepant
Håndhævelse af tysk dåsepant giver også en væsentlig provenugevinst i form af øgede indtægter fra moms og afgift af øl og sodavand gennem reduktion af grænsehandlen, men isoleret set for emballageafgiften neutraliseres en stor del af effekten. Det skyldes, at grænsehandlen i genbrugsflasker forventes at stige, hvorved flere genbrugsflasker vil finde vej til Danmark via grænsehandlen uden, at der vil blive betalt emballageafgift. Det giver et tab på ca. 15 mio. kr.

Nedgangen i grænsehandlen med øl og sodavand styrker ellers isoleret set emballageafgiftsindtægterne med ca. 5 mio. kr.

Ved den forventede stigning i grænsehandlen med øl i genbrugsflaske og den mere udbredte brug af »flaskefidusen« vil indtægterne fra afgiften på genpåfyldelige ølflasker isoleret set være stort set nul, eller måske negativ. Allerede før indregning af virkningerne af ændret adfærd kan det således betale sig for staten at nedsætte afgiften på disse flasker.

Samlet set forventes provenuindtægterne fra afgiften af emballager til øl og sodavand at blive ca. 185 mio. kr., jf. tabellen nedenfor. Af tabellen fremgår det forventede provenu fra den volumenbaserede emballageafgift i 2004.

²⁾ De anførte andele er for den del af markedet, der ikke vedrører fadøl og salg af læskedrikke i bægre. Ligeledes er der forudsat en håndhævet tysk dåsepant samt det daværende afgiftsniveau fra før 1. oktober 2003.

³⁾ jf. bekendtgørelse nr. 713 af 24. august 2002 om pant og indsamling mv. af emballager til øl og visse læskedrikke.

Tabel: Forventet provenu i 2004 fra den volumenbaserede emballageafgift¹⁾

	Øl	Sodavand	I alt
	Mio. kr.		Mio. kr.
Dåser til øl og sodavand	96	69	165
Brutto før genbrug - danske marked	676	765	1.441
Godtgørelse af fyldte flasker (m.v.)	53	24	77
Genbrug i Danmark	- 668	- 727	- 1.395
Brutto efter genbrug	150	116	266
Godtgørelse af tomme flasker	- 2	- 1	- 3
Godtgørelse af fyldte flasker	- 53	- 24	- 77
Netto	95	91	186
Heraf »flaskefidus«	-19	-17	-36

1) Forventet provenu fra den volumenbaserede emballageafgift i 2004 efter indregning af introduktionen af engangsemballager på det danske marked, indførelse af tysk dåsepant og nedsættelsen af afgiften på sodavand.

I 2004 forventes nettoindtægterne fra afgiften på emballager til øl og sodavand at udgøre 185 mio. kr., jf. tabellen ovenfor. Ved et lavt skøn over dåsesalget vil indtægten alene udgøre ca. 90 mio. kr.

Nedsættelse af afgiften på emballager til øl og sodavand med 80 pct.

Under forudsætning af uændret adfærd vil en nedsættelse af afgiften på øl- og sodavandsemballager med 80 pct. fra 2004 give et provenutab på ca. 150 mio. kr. Nedsættelse af afgiften vil imidlertid få adfærden til at ændre sig. De relevante adfærdsmæssige effekter er:

A) Omkostningseffekten

Forbrugerprisen i Danmark på de berørte varer vil falde pga. lavere emballageafgift. Derved øges forbruget og grænsehandlen mindskes.

B) Dåseeffekten

Andelen af engangsemballager til øl og sodavand vil stige ved lavere emballageafgift.

C) Panteffekten (»flaskefidusen«)

Incitamentet til at grænsehandle med pantflasker vil blive reduceret, idet gevinsten ved spekulation heri begrænses.

D) Konkurrenceeffekten

Konkurrencen på markederne vil styrkes, idet importerede varer oftere sælges i engangsemballager. Det vil bidrage til at reducere priserne uden afgift (avancerne) i Danmark og dermed øge salget pga. større forbrug og mindsket grænsehandel.

De samlede provenuvirkninger af en nedsættelse af afgiften på emballager til øl og sodavand med 80 pct. fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel: Provenuvirkning af en 80 pct.'s nedsættelse af emballageafgiften¹⁾

Adfærdsvirkninger	Øl	Sodavand	I alt
	Mio. kr.		Mio. kr.
Ved uændret adfærd	- 77	- 72	- 149
Omkostningseffekt	+ 35	+ 12	+ 47
Dåseeffekt	+ 15	+ 18	+ 33
Panteffekt	+ 14	+ 6	+ 20
Konkurrenceeffekt	+ 19	+ 34	+ 54
<i>Adfærd i alt</i>	+ 83	+ 71	+ 154
Netto	+ 6	- 1	+ 5

Ved uændret adfærd ville afgiftsprovenuet fra øl-emballager henholdsvis sodavandsemballager falde med 77 mio. kr. henholdsvis ca. 72 mio. kr. Når der derimod tages hensyn til ændret adfærd vil afgiftsprovenuerne derimod stige med 6 mio. kr. henholdsvis falde med 1 mio. kr.

Nettoprovenugevinsten er således 5 mio. kr. ved en nedsættelse af afgiften på emballager til øl og sodavand med 80 pct. Der er varierende usikkerhed for de forskellige adfærdsmæssige effekter.

Under de anvendte forudsætninger, herunder specielt skøn over de afledte adfærdsendringer (de ovennævnte effekter), der er lagt til grund for beregningerne, vil en 80 pct.'s nedsættelse af afgiften således være mere end selvfinansierende.

Det er usædvanligt, at en nedsættelse af en afgift med 80 pct. vil give en adfærdsafledt provenugevinst på det samme som det umiddelbare provenutab. Det forudsætter normalt en kombination af meget høje afgifter, og at afgiften i forvejen har reduceret grundlaget meget betydeligt. Begge betingelser er opfyldt ved emballageafgiften. Emballageafgiften er således meget høj – i procent af prisen uden afgift udgør afgiften 70-250 pct., og afgiften har reduceret det potentielle grundlag meget kraftigt. Yderligere har afgiften gennem »flaskefidusen« været med til at fremme danskernes grænsehandel i Tyskland for danske midler.

I det følgende vil de 4 adfærdseffekter, jf. tabellen ovenfor, kort blive opsummeret.

Omkostningseffekten

Afgifts-nedsættelsen vil få prisen på øl i Danmark til at falde med 3 kr. pr. kasse, når man vægter dåser og genbrugsflasker sammen. Det medfører et fald i fordelen ved at købe i Tyskland med henved 10 pct. og fører til et tilsvarende fald i grænsehandlen – altså ca. 4,7 mio. liter. Hertil kommer et ekstraforbrug på ca.

2,7 mio. liter og en stigning i salget til svenskere. Provenuvirkningen heraf er på ca. 35 mio. kr.

Det direkte prisfald på sodavand vil få grænsehandlen til at falde og forbruget til at stige – svarende til en provenugevinst på ca. 12 mio. kr. Prisen på sodavand falder vægtet med ca. 30 øre pr. liter inkl. moms.

I alt vil omkostningerne ved at sælge øl og sodavand i Danmark falde, hvilket vil øge danskernes forbrug, øge salget til udlændinge og reducere grænsehandlen. Provenugevinsten herved er i alt ca. 47 mio. kr.

Dåseeffekten

Andelen af engangsemballager i Danmark er usædvanlig lav og genbrugsandelen usædvanlig høj. Det umiddelbare provenutab er derfor forholdsvis lavt i forhold til den mulige adfærdsvirkning.

Nedsættelsen af afgiften på øl-emballager vil få dåsernes andel til at stige fra 12,5 til ca. 22,5 pct. Provenuvirkningen heraf vil være ca. 15 mio. kr.

Engangsemballageandelen for sodavand vil ved en 80 pct.'s afgifts-nedsættelse stige fra ca. 8 pct. til ca. 20 pct. De afledte provenuvirkninger heraf er på ca. 18 mio. kr.

I alt vil der således blive anvendt flere engangsemballager. Dåseeffekten vil medføre en yderligere provenugevinst på ca. 33 mio. kr.

Panteffekten (»flaskefidusen«)

Panteffekten (»flaskefidusen«) vil blive reduceret. Det fører til et fald i grænsehandlen med hen ved 4 mio. liter øl og en provenugevinst på ca. 14 mio. kr.

Afgifts-nedsættelsen af emballageafgiften på sodavand kan få pantet til at falde eller den tyske pris til at stige og gennem mindre grænsehandel begrænse »flaskefidusen«. Den afledte provenuvirkning herved er på ca. 6 mio. kr. – ved et fald i grænsehandlen med ca. 3,5 mio. liter.

I alt vil det indirekte subsidie til at grænsehandle med genpåfyldelige flasker (»flaskefidusen«), der returneres via danske flaskeautomater, blive reduceret væsentligt. Panteffekten vil alene vedrøre grænsehandelsvarer, der er emballeret i emballage, hvorpå der er dansk pant. Reduktion af panteffekten vil medføre en provenugevinst på 20 mio. kr. Det skal bemærkes, at det er forudsat, at den clearingsaftale, som de større bryggerier har indgået, fortsat vil virke efter hensigten, samt at pantet ikke ændres i Danmark.

Ved beregningen af effekten er det forudsat, at den danske pant ikke ændres. Pantet fastsættes af Miljøstyrelsen efter indstilling fra bryggerierne. Der er således ikke nogen direkte sammenhæng mellem emballageafgiften og pantsatsen i Danmark. Nedsættelse af emballageafgiften med 80 pct. kan dog skabe spændinger i pantsystemet for genbrugsflasker. Måtte pantet blive reduceret med f.eks. 25 øre/stk., kan det anslås, at 1 pct. færre flasker og dåser vil blive indsamlet, og 1 pct. flere af de indsamlede genbrugsflasker vil blive kasseret pr. trip. I givet fald vil indtægterne fra emballageafgiften da stige med ca. 5 mio. kr. pr. helår ved den nye lavere afgiftssats.

Yderligere vil indtægterne efter panteffekten blive godt 5 mio. kr. større ved et dansk pantfald end her beregnet ved uændret pant.

Konkurrenceeffekten

Endelig vil lavere afgift på øldåser føre til en øget konkurrence, hvilket vil reducere de danske priser med ca. 1,6 kr. pr. kasse. Det fører til et fald i grænsehandlen med ca. 2,5 mio. liter øl og en stigning i forbruget på ca. 1,5 mio. liter. Salget til svenskerne stiger også med ca. 1,5 mio. liter. Provenuvirkningen heraf er på ca. 19 mio. kr.

Nedsættelsen af afgiften vil billiggøre parallelimporteret mærkevare-cola og anden mærkevare-sodavand og dermed øge konkurrencen. Det vil få priserne til at falde med ca. 80 øre pr. liter, hvorved grænsehandlen vil falde, og forbruget vil stige. Den afledte provenuvirkning heraf er på 35 mio. kr.

I alt vil importeret øl og sodavand i engangsemballage blive mere konkurrencedygtige og presse de danske priser uden afgift. Provenugevinsten herved vil være ca. 59 mio. kr.

Det skal bemærkes, at der ud over almindelig grænsehandel er en betydelig erhvervsmæssig smugling. Lavere danske priser vil gøre »hvide« colae mere konkurrencedygtige med »sorte« colae. Provenuvirkningen herved er ikke indregnet.

Der er heller ikke indregnet effekten af, at flere slidte genbrugsflasker vil blive kasseret ved lavere afgift og eventuelt lavere pantsats, samt at færre brugte flasker vil blive afleveret.

Samlet set vil en 80 pct.'s nedsættelse af afgiften på emballager til sodavand således føre til et provenutab på ca. 1 mio. kr., men der vindes ca. 6 mio. kr. på øl.

Man skal også være opmærksom på, at tomme flasker i sig selv er en grænsehandelsvare, og at grænsehandlen i genbrugsflasker understøttes af pant og emballageafgiften.

Grænsehandlen med øl falder med ca. godt 11 mio. liter ved en 80 pct.'s nedsættelse af afgiften på ølemballager. Hvis samme fald i grænsehandlen skulle opnås gennem en nedsættelse af ølafgiften, ville det forudsætte et fald i ølafgiften svarende til ca. 8-9 kr. pr. kasse. Nettoprovenutabet herved ville være på ca. 300 mio. kr.

Grænsehandlen med sodavand falder med ca. 12 mio. liter eller med ca. 60 mio. kr. Hvis samme effekt skulle nås gennem en nedsættelse af mineralvandsafgiften, ville selv en fjernelse af afgiften ikke have samme effekt.

Provenuoverslaget er et centralt skøn, men usikkert. Ved et lavt dåsesalg ved uændret afgift på emballagen, vil bruttoprovenutabet være 75 mio. kr. mindre end angivet, og nettoprovenugevinst kunne være ca. 75 mio. kr. større. Modsat er der betydelig usikkerhed ved konkurrenceeffekten. Hvis denne skal realiseres hurtigt, forudsættes det, at der træffes strategiske beslutninger hos større detailhandelskæder om parallelimport etc. Konkurrencevirkningen kan både blive større og mindre end angivet.

Samfundsøkonomi

Nedsættelse af emballageafgiften med 80 pct. fører til betydelige samfundsøkonomiske gevinster på i alt ca. 300 mio. kr., jf. følgende tabel

Tabel: Samfundsøkonomiske virkninger¹⁾ af en nedsættelse af afgiften på emballager til øl og sodavand med 80 pct.

	Samfundsøkonomisk virkninger
<i>Forbrugerne:</i>	Mio. kr.
Umiddelbar gevinst ved lavere priser på emballager ved uændret adfærd	+ 510
Højere priser på tysk øl	- 35
Ændring i emballagesammensætningen færre gener mv.	+ 80
<i>I alt danske forbrugere</i>	+ 555
Udenlandske forbrugere	+ 15
<i>Danske stat:</i>	
Uændret adfærd	- 185
Adfærdsændringer	+ 190
<i>I alt stat</i>	+ 5
<i>Øl- og mineralvandsproducenter:</i>	
Uændret adfærd	- 300
Ændret adfærd	+ 100
<i>I alt netto</i>	- 200
Sundhedsomkostninger	- 40
Miljøskader	- 10
Netto samfundsøkonomisk gevinst i forbrugerpriser til danskerne	+ 310
- heraf ændret emballagesammensætning eksklusiv miljø	+ 120
- heraf ændret forbrug af drikkevarer	+ 5
- heraf mindre dansk grænsehandel	+ 100
- heraf større udenlandsk grænsehandel	- 5
- heraf lavere omkostninger bryggerier	+ 100
- heraf miljø	- 10

1) i forbrugerpriser med moms.

Samlet set vinder det danske samfund ca. 300 mio. kr. i forbrugerpriser ved nedsættelse af emballageafgiften med 80 pct. Det er forbrugerne, der vinder mest. Prisfald i Danmark giver forbrugerne en gevinst på ca. 510 mio. kr., men tyske prisstigninger reducerer gevinsten med 35 mio. kr. Forbrugerne vinder ca. 80 mio. kr. ved færre gener på grund af mindre grænsehandel, og især fordi den nye emballagesammensætning bedre opfylder forbrugernes ønsker. Netto vinder forbrugerne ca. 555 mio. kr.

Statens provenugevinst er på omkring 5 mio. kr.

Øl- og mineralvandsproducenterne står til at miste indtjening ved en skærpet konkurrence. Uden moms mistes en bruttoavance på ca. 240 mio. kr. ved uændret salg. Bryggerierne vil dog foretage visse tilpasninger, der reducerer omkostningerne, således at nettoavancen ved uændret salg alene falder med ca. 160 mio. kr. Bryggeriernes bruttotab modsvares af tilsvarende gevinster for forbrugerne.

Stigningen i forbruget af øl ved lavere priser vil føre til, at helbredsskaderne ved alkoholforbrug på længere sigt vil stige. Ved en samfundsøkonomisk omkostning på i gennemsnit 200 kr. pr. liter ren alkohol stiger

alkoholskaderne med ca. 40 mio. kr. Der er eventuel også en virkning på helbredsskader ved et større forbrug af sodavand. Omkostningerne herved pr. liter er dog ikke opgjort.

Endelig vil der komme flere udledninger af CO₂, NO_x og SO₂ ved en større andel af engangsemballager. Hvis metalværker og glasværker ikke er omfattet af kvoteregulering er værdien af de ekstra udledninger med moms en belastning af miljøet med ca. 10 mio. kr. Ved de nye satser svarer afgiften for dåser omtrentlig til værdien af miljøbelastningen ved brug af en dåse, der hovedsageligt omsmeltes.

Samlet forbedres samfundsøkonomien med ca. 310 mio. kr. netto. De 120 mio. kr. kommer, fordi emballagesammensætningen ændres, 100 mio. kr. på grund af mindre grænsehandel og 100 mio. kr. på grund af større omkostningsbevidsthed ved større konkurrence.

Finansårseffekt

I forhold til FFL 04, hvor der allerede er indbudgetteret virkningen af at nedsætte afgiften med 50 pct. på i alt ca. 40 mio. kr., er virkningen af forslaget i finansår 2004 et tab på 40 mio. kr. Den samlede virkning af at nedsætte afgiften med 80 pct. er således provenuneutral i 2004.

Virkningen af at nedsætte afgiften på emballager til øl og sodavand med 80 pct. er på helårsbasis en nettogevinst på ca. 5 mio. kr. På emballageafgiftskontoen mistes brutto ca. 150 mio. kr., men ved ændret adfærd vindes ca. 35 mio. kr. Netto tabes der 115 mio. kr. på emballageafgiftskontoen. Modsat vindes der ca. 55 mio. kr. ølafgift, ca. 40 mio. kr. mineralvandsafgift og ca. 25 mio. kr. moms

For finansår 2004 er virkningen af forslaget provenuneutral, når man tager hensyn til godtgørelse af afgift på visse lagervarer. Der tabes 110 mio. kr. på emballageafgiftskontoen i 2004, mens der vindes ca. 50 mio. kr. på ølafgiftskontoen, ca. 35 mio. kr. på mineralvandskontoen og ca. 25 mio. kr. på momskontoen.

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

En gennemførelse af lovforslaget skønnes at medføre engangsudgifter på ca. 650.000 kr. til information og edb-tilretning. Endvidere skønnes at medgå 3 årsværk som engangsomkostning til administration af godtgørelsesordningen.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Omlægning af ølafgiften

Den øgede konkurrence på det danske ølmarked vil medføre et prisfald på omkring 50 øre pr. kasse øl med moms. Uden moms svarer det til, at bruttoavance falder med ca. 20 mio. kr. fortrinsvis for bryggerierne. Efter tilpasning af omkostninger falder nettoavance med hen ved 15 mio. kr. i priser uden moms.

Modsætningsvis vil ølsalget stige. De udenlandske bryggeriers markedsandel forventes endvidere at stige.

Afgiftsnedsettelse på emballager til øl og sodavand

Nedsættes afgiften på øl- og sodavandsemballager med 80 pct., vil det have en række erhvervsmæssige virkninger. Generelt vil erhvervene i almindelighed vinde ved, at forslaget har meget gunstige samfundsøkonomiske virkninger, der kommer såvel den private sektor som staten umiddelbart til gode. Selv om der er tale om absolut betydelige fordele, vil det for de mange erhverv, der ikke direkte er berørt af ændringerne, være af relativ beskeden betydning.

De erhverv, der direkte berøres af ændringerne, er:

- Detailhandlen
- Danske bryggerier og mineralvandsproducenter
- Emballageproducenter.

Det er vanskeligt at sammenfatte de erhvervsmæssige nettovirkninger i et enkelt tal, jf. at virkningerne vil være forskellig for de berørte brancher og i sidste ende afhænge af adfærd ændringer og overvæltning mv.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering har i den forbindelse anbefalet, at de økonomiske konsekvenser bliver anført som direkte, afledte eller strukturelle økonomiske konsekvenser. De direkte konsekvenser er de udgifter eller indtægter, som har umiddelbar provenuvirkning for det offentlige. De afledte virkninger er de umiddelbare virkninger, som ikke har direkte betydning for det offentlige. Strukturelle virkninger vedrører virksomhedernes evne til at skabe vækst og velstand. Opdelingen fremgår nedenfor under de enkelte afsnit.

Detailhandlen

Detailhandlen vil vinde ved mersalg af øl og sodavand på grund af større dansk forbrug, mindre dansk grænsehandel og mersalg til udlændinge. Stigningen i salget af øl og sodavand udgør ca. 24 mio. liter henholdsvis 33 mio. liter. De større mængder svarer til en detailomsætning på ca. 500 mio. kr. med moms.

Detailavancen ved mersalg af drikkevarer er på brutto på ca. 50 mio. kr., svarende til en merbeskæftigelse på rundt regnet 100 fuldtidsbeskæftigede.

Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering

I udkast til lovforslag blev det anført, at detailhandlen vil opnå en meromsætning af øl og sodavand på grund af større dansk forbrug, mindre dansk grænsehandel og mersalg til udlændinge. Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering anbefaler, at dette mersalg opgøres som en positiv afledt virkning for detailhandlen. Derudover må forslaget vurderes at have en positiv strukturel virkning for detailhandlen, fordi det er med til at forbedre detailhandelns konkurrenceevne i forhold til udlandet.

Øl- og mineralvandsproducenter

Øl- og mineralvandsproducenterne vil både få fordele og ulemper ved forslaget.

Gennem øget konkurrence forventes det, at bryggeriernes og mineralvandsproducenternes avance vedrørende mærkevarer vil blive reduceret for de dele, der sælges til forbrugere i Danmark.

Brutto reduceres avancerne med ca. 240 mio. kr. eksklusive moms som følge af forslaget om lavere emballageafgift og yderligere henvend 20 mio. kr. som følge af forslaget om glidende ølafgiftsskala. Nettoavancen vil dog ikke falde helt så meget, idet omkostningerne vil blive tilpasset. Omkostningerne vil blandt andet blive tilpasset ved, at betaling for ret til at tappe udenlandske mærkevare sandsynligvis afhænger af fortjenesten herved idet mindste næste gang aftaler skal forhandles. Yderligere kan der forventes et vist skift i handelsstrukturen. Det vil ske i form af, at prisen, som de forskellige detailforretninger skal betale for øl, i videre udstrækning vil afspejle omkostningsforskelle. Yderligere vil omkostninger til markedsføring af mærker i form af f.eks. reklame blive mindre, hvis stykavancen bliver mindre. Endelig vil omkostningsbevidstheden blive skærpet i sektoren ved mere konkurrence, hvorved rationaliseringer hurtigere vil blive gennemført end ellers.

Samlet vil omkostningsreduktionerne udgøre omkring 80 mio. kr. vedrørende den lavere emballageafgift og ca. 7 mio. kr. vedrørende den glidende skala.

Netto falder producenternes avance således med ca. 160 mio. kr. vedrørende emballageafgiftsnedsettelsen og med henvend 15 mio. kr. vedrørende den glidende skala. På længere sigt er virkningen sandsynligvis mindre. Efter skat falder nettoavancen med ca. 175 mio. kr.

Statens usikre provenutab vedrørende selskabsskat er ignoreret, da det stort set neutraliseres af den også usikre virkning af, at arbejdsudbuddet stiger ved lavere forbrugerpriser i forhold til lønnen.

Bryggerierne og mineralvandsproducenterne vinder ved at salget stiger med ca. 24 mio. liter øl og ca. 33 mio. liter sodavand. En del af mersalget vedrører dog hjemvendt grænsehandel. I priser uden afgifter stiger bryggeriernes salg i Danmark med ca. 250 mio. kr. i priser uden afgift, men salget til Tyskland falder med ca. 50 mio. kr.

Netto stiger bryggeriernes og mineralvandsproducenternes salg i mængde, således svarende til en meromsætning på ca. 200 mio. kr. Da de kortsigtede variable omkostninger næppe er meget over halvdelen heraf, øges nettoindtjeningen ved det øgede salg med over 100 mio. kr. på kort sigt, men tages der også hensyn til kapacitetsomkostningerne er effekten noget mindre.

Det er her forudsat, at parallelimport mv. vil være tilstrækkelig til, at avancerne nedsættes i Danmark.

Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering

Det fremgår, at øl- og mineralvandsproducenter vil opnå en omsætningsfremgang som følge af et øget salg. Det anbefales, at disse tal opgøres som en positiv afledt virkning. For øl- og mineralvandsproducenterne anføres endvidere, at lovforslaget vil medføre øget konkurrence og deraf en reduceret avance. Denne konsekvens anbefales opgjort som en negativ strukturel virkning.

Emballageproducenter

Ved mindre genbrug og flere engangsemballager vil markedet for emballageproducenterne stige. Samlet set ventes markedsandelen for engangsemballager til øl og sodavand at stige med ca. 10 procentpoint.

Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering

For emballageproducenterne anfører lovforslaget, at markedet vil stige som følge af mindre genbrug og flere engangsemballager. Denne stigning anbefales opgjort som både en positiv afledt virkning og en positiv strukturel virkning.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Omlægning af ølafgiften

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering har i den forbindelse følgende bemærkninger:

Den del af forslaget, der omhandler en omlægning af ølafgiften fra en trinvis Platoskala til en glidende afgiftsskala, vurderes at gøre fastsættelsen af afgifts-tilsvaret mere gennemskueligt. Alt andet lige vil det medføre en løbende administrativ lettelse for de berørte virksomheder.

Omvendt må der forventes visse mindre omstillingsbyrder i forbindelse med re-designing af nye labels/emballage til øl-produkterne, da det ikke længere vil skulle fremgå, hvilken skattekasse det pågældende produkt tilhører. Det er i den forbindelse værd at bemærke, at forslaget først træder i kraft den 1. april 2004, hvilket må forventes at give de berørte virksomheder god tid til at planlægge trykning af nye labels/emballage. Det kan dog overvejes at tillade brugen af labels/emballage påtrykt skattekasse-kategorien i en længere overgangsperiode, f.eks. et år, uagtet at skattekasse-kategoriseringen ikke længere har nogen virkning. Det kan være med til at sikre, at de berørte virksomheder har haft rigelig tid til at opbruge gamle lagre af labels/emballage.

Det er oplyst af Skatteministeriet, at forslaget omfatter lidt over 200 virksomheder, fordelt på 153 importører, 31 mellemhandlere, som er registrerede som oplagshavere (også import), og 25 fremstillingsvirksomheder (bryggerier og aftapningsvirksomheder). Forslaget berører således meget få virksomheder. På den baggrund, og under hensyntagen til de begrænsede administrative konsekvenser, som forslaget må forventes at få, vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt at forelægge denne del af forslaget for ét af Økonomi- og Erhvervsministeriers virksomhedspaneler.

Afgiftsnedsettelse på emballager til øl og sodavand

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget det tidligere udsendte udkast til lovforslag (vedr. halvering af emballageafgiften) i høring.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering har i den forbindelse følgende bemærkninger:

Det fremgår, at afgiftsnedsettelsen vil få virkning fra mandag d. 5. januar 2004, og at denne dato er valgt for at tage hensyn til, at detailhandlen ikke skal gennemføre en lageropgørelse omkring nytår.

Det anses som positivt, at der på denne måde bliver taget hensyn til virksomhedernes interne forhold. Det fremgår endvidere af forslaget, at lageropgørelsen skal være de statslige told- og skattemyndigheder i hænde senest den 7. januar 2004, mens den specificerede opgørelse skal være de statslige told- og skattemyndigheder i hænde senest den 21. januar 2004, Det

er i den forbindelse en overvejelse værd, om fristen på indsendelse af lageropgørelsen ikke med fordel kunne forlænges nogle dage fra den 7. januar. Det vil give virksomhederne bedre tid til at opgøre lagret og indsende den første opgørelse (fristerne er, som en konsekvens af anbefalingen, forlænget med en dag).

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen gennemførte i sidst folketingsssamling en fokuspanelundersøgelse af L 79 - Lov om ændring af visse afgiftslove (Nedsættelse af afgiften af cigaretter, spiritus og mineralvand). L 79 omfattede i vid udstrækning den samme målgruppe af virksomheder, som nærværende lovforslag, og også her var der tale om en afgiftsnedsettelse med efterfølgende godtgørelse. Nærværende forslag forventes derfor i store træk at få de samme konsekvenser som L 79, der medførte omstillingsbyrder på omkring 3 timer for de virksomheder, der skulle justere deres pris-sætninger, gennemføre lageropgørelse og efterfølgende indsende en specificeret opgørelse. Der var tale om engangsbyrder og forslagets administrative konsekvenser på samfundsniveau var derfor at betegne som små sammenlignet med konsekvenserne af andre lovforslag. Det vurderes som sagt, at nærværende forslag vil have tilsvarende konsekvenser og det har på den baggrund ikke været fundet hensigtsmæssigt at forelægge denne del af forslaget for ét af Økonomi- og Erhvervsministeriers virksomhedspaneler.

I forbindelse med L 79 blev der kun givet afgiftsgodtgørelse for beløb over 2.000 kr., hvorimod der i nærværende forslag lægges op til at yde godtgørelse, såfremt den samlede godtgørelse af afgift af emballager overstiger 500 kr.

Det anses for positivt, at bagatelgrænsen er nedsat til 500 kr., da undersøgelsen af L 79 viste, at 67 pct. af virksomhederne ville indsende en opgørelse med anmodning om afgiftsgodtgørelse, hvis det var muligt at få godtgjort afgiftsbeløb på under 2.000 kr. Der er ikke fra undersøgelsen et tal for hvor mange virksomheder, der ville indsende en opgørelse med anmodning om tilbagebetaling for beløb på under 500 kr., men undersøgelsen viste, at ca. halvdelen af virksomhederne ville indsende en opgørelse allerede for beløb under 1.000 kr. Hvis det er praktisk muligt, kan det derfor overvejes at nedsætte grænsen for afgiftsgodtgørelse yderligere.

Udover disse overordnede bemærkninger har Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering nogle bemærkninger til den del af lovforslagets bemærkninger, som omhandler de erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet (bemærkningerne er indsat under de relevante afsnit ovenfor).

*Miljømæssige konsekvenser**Omlægning af ølafgiften*

Forslaget om at indføre en glidende ølafgiftsskala har ikke særlige miljømæssige konsekvenser.

Afgiftsreduktion på emballager til øl og sodavand

Forslaget om at nedsætte afgiften på emballager til øl og sodavand med 80 pct. har betydning for miljøet på følgende områder.

Emballageaffaldsmængderne vil stige, fordi engangsemballerne vil vinde markedsandele. I forhold til nu, vil en mindre del af emballagerne således blive genbrugt ved genpåfyldning og en større del genanvendt ved omsmelting mv. Det vil umiddelbart føre til et større energiforbrug og dermed til større emissioner af CO₂, NO_x og SO₂.

Miljøvirkningen heraf kan opgøres til ca. 10 mio. kr. fortrinsvis ved større udledninger på metalværker mv. i udlandet.

Afgiftsreduktionen i sig selv skønnes at have mindre betydning for de mængder affald, der føres til affaldsforbrænding eller deponi, fordi andelen af emballager til øl og sodavand, der indsamles via pant- og retursystemet fortsat vil være meget høj. Der er krav om, at returprocenten for genpåfyldelige flasker skal være 98 pct. og pr. 1. januar 2005 skal mindst 95 pct. af engangsemballerne indsamles til genanvendelse.⁴⁾

Nedsættelse af afgiften kan føre til, at pantsatsen på et tidspunkt justeres ved nedsættelse.

Pantsatsen afhænger ikke direkte af afgiften på emballager, men fastsættes med udgangspunkt i værdien af en ny emballage + emballageafgift – omkostninger til skylning.

I beregningerne af virkningerne er det lagt til grund, at pantsatsen i Danmark ikke ændres.

Virkningerne er nærmere beskrevet i det følgende.

Ændring i engangsemballagens andel

En ensartet nedsættelse af afgiften på genbrugs- og engangsemballage til øl og sodavand vil medføre en øget anvendelse af engangsemballage til øl og sodavand. Ved en 80 pct.'s nedsættelse af afgiften stiger mængderne af engangsemballer. Der er regnet med, at en afgiftsreduktion vil føre til en stigning i salget af øldåser til det danske marked på ca. 150 mio. stk.

For sodavand er der regnet med, at nedsættelsen af afgiften vil føre til, at engangsemballer vil blive anvendt til ekstra 59 mio. liter sodavand, f.eks. ved at der sælges ca. 88 mio. stk. flere dåser à 33 cl, og ca. 15 mio. stk. flere engangsflasker à 2 liter.

Engangsemballage for til øl og sodavand indgår i pant- og indsamlingssystemet. Det gør det muligt, at genanvende hovedparten af engangsemballerne ved omsmelting. Ved en vægt på godt 10-15 gram pr. øldåse, vil der skulle omsmeltes ekstra 2 mio. kg øldåser (150 mio. stk.), mens der vil skulle omsmeltes ca. 2 mio. kg sodavandsdåser eller engangsplastflasker.

Afledte miljøkonsekvenser ved fremstilling af nye emballager i forhold til genbrug af brugte

Fremstilling af nye emballager er forbundet med et energiforbrug. Energiforbruget er væsentlig større, hvis emballagen skal fremstilles af primære råvarer, end hvis der er tale om fremstilling baseret på sekundære råvarer, f.eks. skår eller metalaffald. Derimod fordrer genpåfyldning af tomme brugte flasker et forholdsvist lille energiforbrug.

I Life Cycle Assessment of packaging system for beer and soft drinks 1998 (Miljøprojekt nr. 400,402,404 og 405) er forskelle i miljøbelastning ved forskellige emballageformer undersøgt (genpåfyldning eller engangsemballage, der omsmeltes). Baseret på disse analyser vil omlægninger have de i tabellen nedenfor angivne miljøvirkninger her i landet eller i udlandet. Miljøbelastningen er belyst ved tre udvalgte parametre, der udgør hovedparten af miljøbelastningen ved fremstilling mv. af emballager.

⁴⁾ jf. bekendtgørelse nr. 713 af 24. august 2002 om pant og indsamling mv. af emballager til øl og visse læskedrikke.

Tablet: Miljøvirkninger af ændrede emballageformer ved uændret forbrug af øl og sodavand

Emballagetype (udledninger ¹⁾)	Ændring i emballageforbrug	CO ₂	SO ₂	NO _x
	Mio. liter		ton	
Øldåser à 33 cl ²⁾	+ 50	+ 16.856	+ 40,0	+ 62,4
Ølflasker à 33 cl ³⁾	- 50	- 8.056	- 12,5	- 31,0
	Mio. liter		ton	
Sodavandsdåser mv. ⁴⁾	+ 59	+ 13.410	+ 89,8	+ 77,4
Sodavandsflasker à 1,5 liter ⁵⁾	- 59	- 5.728	- 17,1	- 32,8
I alt		16.482	100,2	76,0

1) De anførte mængder CO₂, NO_x og SO₂ er de umiddelbart beregnede ekstra emissioner ved omlægninger i emballageforbruget, dvs. under forudsætning af ingen regulering.

2) 90 pct.'s genanvendelse af aluminium – af omsmeltet metal.

3) genpåfyldelige glasflasker

4) engangsplastflaske

5) genpåfyldelig plastflaske

Det skal understreges, at de anførte mængder CO₂, NO_x, SO₂ er de umiddelbart beregnede ekstra emissioner ved omlægninger i emballageforbruget ud fra forudsætningerne i den angivne miljørapport. Ved skyggepriser på ca. 120 kr. pr. ton CO₂, og ca. 35 kr. pr. kg SO₂ og NO_x er virkningen ca. 2 mio. kr. vedrørende CO₂ og ca. 6,2 mio. kr. vedrørende NO_x og SO₂, altså i alt ca. 8 mio. kr. vedrørende øl- og sodavandsemballager.

Emissionerne er eller vil imidlertid blive reguleret i en række lande herunder i de europæiske, hvor emballagerne i praksis fremstilles. Reguleringerne sker bl.a. ved, at der er eller vil blive fastsat nationale kvoter for SO₂, NO_x og CO₂. Ligeledes kan de pågældende eksternaliteter være internaliseret ved afgifter i nogle af landene (prisfastsættelse af eksternt omkostninger).

Når eller hvis CO₂-kvoter bliver operationelle, vil der f.eks. ikke blive udledt mere CO₂, selvom efterspørgslen efter nye emballager stiger. Godt nok vil emissionerne fra metalværker mv. stige, men landene er da forpligtet til, at reducere CO₂-udledningerne andet steds, eller at købe CO₂-kvoter fra andre lande. Når negative miljøeksternaliteter er internaliseret, vil ændret efterspørgsel efter emballager mv. ikke føre til nettotab af velfærd.

Øvrige afledte miljøkonsekvenser

Et væsentligt miljøproblem i forbindelse med emballager til øl og sodavand, er de brugte emballager, som smides i naturen og på gader. Det kan også give visse driftsmæssige gener for forbrændingsanlæggene og desuden miljømæssige gener, når dåser bortskaffes via dagrenovationen. Den mindste miljøbelast-

ning opnås, hvis de brugte emballager enten genpåfyldes eller omsmeltes efter særskilt indsamling.

Gennem det danske pant- og retursystem indsamles en meget stor andel af de brugte emballager til genpåfyldning eller omsmelting. De høje indsamlingsprocenter er en kombination af at systemet er sammenhængende og at forbrugerne kan komme af med den brugte emballage mange steder samt af, at forbrugerne får en godtgørelse for besværet gennem pantet.

Pantet fastsættes af miljøministeren efter indstilling fra øl- og mineralvandsproducenterne. Nedsættelse af emballageafgiften vil således ikke direkte påvirke pantets størrelse, men indirekte kan nedsættelsen påvirke producenterens indstilling og dermed størrelsen af pantet.

Hvis afgiftsnedsættelsen måtte få producenterne til at indstille pantet sat ned med f.eks. 25 øre pr. stk. for små emballager og tilsvarende for større, vil en mindre del af de brugte emballager blive indsamlet særskilt og en større del vil blive bortskaffet via dagrenovationen eller smidt i naturen.

Nedsættes pantet vil indsamlingsprocenten sandsynligvis falde. Der skal dog sandsynligvis ske et væsentligt fald i pantet, før det kan forventes, at det vil påvirke indsamlingsprocenten for alvor. Med meget stor usikkerhed kan det måske forventes, at en nedsættelse af pantet fra 1,50 kr. pr. stk. til 1,25 kr. pr. stk. vil få indsamlingsprocenten for genpåfyldelige flasker til at falde fra ca. 99 pct. til 98 pct., mens et fald til 1 kr. pr. stk. vil få indsamlingsprocenten til at falde til 96 pct. Ved et pant på 75 øre pr. stk., mener Skatteministeriet, at indsamlingsprocenten måske vil være godt 90 pct., mens et pant på 50 øre pr. stk., vil give et returprocent på 80-85 pct. I Sverige, hvor pantet er på 40

F. t. l. vedr. afgift af øl m.m.

øre pr. stk., indsamles godt 80 pct. af (dåse)emballagen – der er dog ikke tilbagetagningspligt for alle forhandlere i Sverige, og systemerne er derfor ikke helt sammenlignelige. Udover de emballager, der ikke kommer retur, kasserer bryggerierne selv slidte flasker. Kassationsprocenten vil stige ved lavere afgift måske med godt 1 pct.

En eventuel pantnedsættelse forventes især at kunne få betydning for engangsemballager, men der er på nuværende tidspunkt ikke noget grundlag for at vurdere omfanget heraf, idet returprocenten for engangsemballage endnu ikke kendes.

Da der ikke længere er en direkte sammenhæng mellem afgiftens størrelse og pantet er mulige usikre miljøvirkninger af eventuelt lavere pant ikke kvantificeret.

Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at få administrative konsekvenser for borgerne.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget vil blive notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet), som ændret ved direktiv 98/48/EF, i henhold til Rådets direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald, samt i henhold til Rådets direktiv 92/83/EØF om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer.

Omlægning af ølafgiften

De relevante direktiver ved afgiftspåleggelse af bl.a. øl er Rådets direktiv 92/83/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer og Rådets direktiv 92/84/EØF af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer (minimumssatser).

Omlægning af ølafgiften til en glidende afgiftsskala efter alkoholindholdet er i overensstemmelse med direktiverne, både for så vidt angår overholdelse af minimumssatsen, retningslinierne for afgiftsbelæggelsen samt balancen mellem beskattningen af øl henholdsvis bordvin.

Èt af kravene i direktiverne er således, at øl som minimum skal beskattes med 0,1391 kr. pr. liter pr. alkoholprocent. Ved en afgift på 0,584 kr. pr. liter pr. alkoholprocent (svarende til den foreslåede afgiftssats på 58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkohol) er minimumssatsen overholdt.

Af direktiv 92/83/EØF fremgår retningslinierne for afgiftspåleggelse af øl. Punktafgiften skal enten være fastsat på grundlag af antallet af hektoliter pr. Platorgrad eller af hektoliter pr. faktisk alkoholindhold af det færdige produkt. Ifølge direktivet kan afgiftsgrundlaget – hvis der anvendes Platoskala – opdeles i intervaller med højst 4 Platorgrader pr. afgiftsklasse. Det samme er ikke gældende for afgiftsgrundlag, som er baseret på det faktiske alkoholindhold, og skalaen skal dermed være glidende. Med forslaget foreslås ølafgiften omlagt til en glidende skala efter alkoholindholdet.

Forholdet mellem beskattningen af alkohol i øl henholdsvis bordvin med et alkoholindhold på 12,1 pct. vol. fastholdes ved den foreslåede omlægning af ølafgiften.

Med forslaget foreslås afgiftsfritagelse af øl med et alkoholindhold på under 2,8 pct. vol opretholdt, hvilket er i overensstemmelse med direktiv 92/83/EØF af 19. oktober 1992, som åbner mulighed for at anvende reducerede satser, der kan ligge under minimumssatsen, for øl med et faktisk alkoholindhold på under 2,8 pct. vol.

Afgiftsnedsættelse på emballager til øl og sodavand

Afgiftsnedsættelser giver som udgangspunkt ikke anledning til selvstændige EU-retlige problemer, dog med undtagelse af inden for anvendelsesområder, som er omfattet af direktivfastsatte minimumssatser.

Der er dog med nærværende forslag tale om nedsættelse af udvalgte afgiftssatser – på emballager til øl og sodavand – og fastholdelse af andre – på emballager til vin og spiritus.

Der er dog særlige miljøpolitiske grunde til at fastholde den nuværende afgift på vin- og spiritusemballerer.

Den nuværende afgift på vin- og spiritusemballerer giver incitament til genpåfyldning af brugte vin- og spiritusflasker – indsamlet fra flaskekuber etc. Ved en lavere afgift på vin- og spiritusflasker vil incitamentet falde, og dermed vil færre brugte vin- og spiritusflasker blive genpåfyldt, og flere vil blive knust til skår.

Med hensyn til spiritusbaserede »Ready To Drink«-produkter (RTD), der er i konkurrence med ølbaserede RTD, bemærkes, at emballager til den ølbaserede RTD er omfattet af pant- og retursystemet for emballager til øl og sodavand, mens der ikke er krav om et pant- og retursystem for emballager til spiritus, herunder spiritusbaserede RTD.

Som for emballager til vin og spiritus, er den højere afgift på emballager til spiritusbaserede RTD et incitament til at indsamle og genpåfylde emballagerne.

Det tjener således et miljøpolitik mål om at reducere affaldsmængderne, at emballager til spiritusbaserede RTD belægges med en højere afgift.

Kommunikationsplan

Skatteministeriet har sammen med en række andre ministerier igangsat et pilotprojekt med kommunikationsplaner. Pilotforsøget – som bl.a. omfatter det foreliggende lovforslag – går ud på i lovforslagets bemærkninger at beskrive, hvorledes målgruppen for forslaget mest hensigtsmæssigt bliver bekendt med de nye regler.

Lovforslaget har til formål at gennemføre en omlægning af ølafgiften til en glidende alkoholskala samt gennemføre en nedsættelse af en række af afgiftssatserne i den volumenbaserede emballageafgift.

Lovforslaget er en del af finanslovsaftalen for 2004 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti vedrørende grænsehandel.

Målgruppen for det foreliggende lovforslag er alle virksomheder, som er registreret efter ølafgiften og/eller emballageafgiftsloven. For så vidt angår godtgørelse af afgiftsdifference, som følge af den

foreslåede lavere emballageafgiftssats, vil dele af detailhandlen endvidere være en del af målgruppen.

»Rapport om den volumenbaserede emballageafgift, oktober 2003«, som danner baggrund for dele af lovforslaget, har været i høring hos relevante parter og har samtidig været offentlig tilgængelig på Skatteministeriets hjemmeside www.skat.dk.

Dele af lovforslaget (vedr. en halvering af emballageafgiften) har forinden fremsættelse været i en kort høring hos relevante parter – med henvisning til den tidligere høring af Emballagerapporten.

Når lovforslaget er endeligt vedtaget, vil loven være tilgængelig på Skatteministeriets hjemmeside.

ToldSkat vil efter vedtagelsen af lovforslaget informere om de nye regler på ToldSkats hjemmeside www.toldskat.dk, foruden at ToldSkat vil udsende et nyhedsbrev til de virksomheder, som er registreret efter ølafgiften eller emballageafgiftsloven m.fl.

Der vil endvidere blive indrykket en annonce i dagbladene om afgiftsgodtgørelsen.

Afslutningsvis vil de nye regler komme til at fremgå af Told- og Skattestyrelsens Punktafgiftsvejledning, som er tilgængelig på ToldSkats hjemmeside.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	<p><i>Ølafgift</i> Omlægningen af ølafgiften til en glidende alkoholskala er samlet provenuneutralt.</p> <p><i>Emballageafgift</i> En 80 pct.'s nedsættelse af afgiften på emballager til øl og sodavand medfører en provenugevinst på omkring 5 mio. kr.</p>	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	<p><i>Ølafgift</i> Ølsalget på det danske marked vil stige.</p> <p><i>Emballageafgift</i> I priser uden moms stiger mængden af øl og sodavand solgt i Danmark med ca. 250 mio. kr., heraf vedrører ca. 50 mio. kr. detailhandlen og ca. 200 mio. kr. øl- og sodavandsproducenterne før omkostninger.</p>	<p><i>Ølafgift</i> Bruttoavancen falder med ca. 20 mio. kr. fortrinsvis for bryggerierne. Efter tilpasning af omkostninger dog hen ved 15 mio. kr. i priser uden moms. De udenlandske bryggeriers markedsandel forventes endvidere at stige.</p> <p><i>Emballageafgift</i> Øl- og mineralvandsproducenter vil gennem øget konkurrence få reduceret deres bruttoindtjening med ca. 250 mio. kr., og nettoindtjeningen med ca. 175 mio. kr. før skat.</p>
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	<p><i>Ølafgift</i> Omlægning af ølafgiften fra en trinvis Platoskala til en glidende alkoholskala vurderes at gøre fastsættelsen af afgiftstilsvaret mere gennemskueligt, hvilket vil medføre en løbende administrativ lettelse for de berørte virksomheder.</p>	<p><i>Ølafgift</i> Der kan forventes små omstillingsbyrder i forbindelse med re-designing af nye labels/emballage til ølprodukterne, da det ikke længere vil skulle fremgå, hvilken skattekasse det pågældende produkt tilhører.</p> <p><i>Emballageafgift</i> Der kan forventes omstillingsbyrder på omkring 3 timer for de virksomheder, der skulle justere deres prissætninger, gennemføre lageropgørelse og efterfølgende indsende en specificeret opgørelse. Der er tale om små byrder sammenlignet med konsekvenserne af andre lovforslag.</p>

Miljømæssige konsekvenser	<p><i>Ølafgift</i> Forslaget om at indføre en glidende ølafgiftsskala har ikke særlige miljømæssige konsekvenser.</p> <p><i>Emballageafgift</i> Afgiftsnedsettelsen i sig selv skønnes at have mindre betydning for de mængder affald, der føres til affaldsforbrænding eller deponi, fordi andelen af emballager til øl og sodavand, der indsamles via pant- og retursystemet fortsat vil være meget høj.</p>	<p><i>Emballageafgift</i> Emballageaffaldsmængderne vil stige, fordi engangsemballageerne vil vinde markedsandele. I forhold til nu, vil en mindre del af emballagerne således blive genbrugt ved genpåfyldning og en større del genanvendt ved omsmelting mv.</p> <p>Det vil umiddelbart føre til et større energiforbrug og dermed til større emissioner af CO₂, NO_x og SO₂. For det første stiger engangsemballagens markedsandel. Det er forbundet med større udledninger af SO₂, CO₂ og NO_x at anvende engangsemballageer så som dåser og engangsplastflasker, der indsamles og omsmeltes end ved at anvende genbrugsflasker.</p> <p>Miljøvirkningen heraf kan opgøres til ca. 8 mio. kr. fortrinsvis ved større udledninger på metalværker mv. i udlandet. Nedsættelse af afgiften kan føre til, at pantsatsen på et tidspunkt justeres ved nedsættelse.</p>
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget skønnes ikke at få administrative konsekvenser for borgerne.	
Forholdet til EU-retten	<p>Loven vil blive notificeret i overensstemmelse med Europa Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet), som ændret ved direktiv 98/48/EF, i henhold til Rådets direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald, samt i henhold til Rådets direktiv 92/83/EØF om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer.</p> <p><i>Ølafgift</i> Omlægning af ølafgiften til en glidende afgiftsskala efter alkoholindholdet er i overensstemmelse med Rådets direktiv 92/83/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer og Rådets direktiv 92/84/EØF af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer (minimumssatser).</p> <p><i>Emballageafgift</i> Der er særlige miljøpolitiske grunde til at fastholde den nuværende afgift på vin- og spiritusemballager, mens afgiften på emballager til øl og sodavand nedsættes.</p>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Som et led i indførelsen af en mere brugervenlig navngivning af love inden for afgiftsområdet foreslås afgift af øl, vin og frugtvin m.m. navngivet «øl- og vinfafgiftsloven». Ved fremtidige henvisninger til loven

kan der dermed henvises til den kortere version af lovnævnet.

Til nr. 2

Det foreslås, at ølafgiften omlægges fra en trinvis Platoskala (skattekasse 1-5) til en glidende alkoholskala.

Afgiften foreslås at udgøre 58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkohol (ethanolindholdet). Øl med et ethano-

lindhold på under 2,8 pct. vol. foreslås dog fortsat fritaget for afgift.

Til nr. 3-6

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af forslagens § 1, nr. 2.

Til nr. 7

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af forslagens § 1, nr. 2, hvorved angivelsen af »skatteklasse« på etiketten erstattes med en angivelse af varens alkoholindhold.

Angivelse af alkoholindholdet følger bestemmelserne i medfør af Fødevarerministeriets bekendtgørelse om mærkning m.v. af fødevarer. Færdigpakkede drikkevarer, der således indeholder mere end 1,2 volumenprocent alkohol, skal ifølge Fødevarerministeriets lovgivning være mærket med oplysning om det virkelige alkoholindhold. Tallet for alkoholindholdet skal angives med højst én decimal. Det skal efterfølges af symbolet »% vol«.

En forkert mærkning vil tillige kunne resultere i en forkert afgiftsberegning, og dermed afgiftsafregning til de statslige told- og skattemyndigheder. Er der tale om et forsættelig eller groft uagtsomt forhold finder øl- og vinafgiftslovens straffebestemmelser anvendelse i relation til afgiftsberegnings.

Alkoholindholdet bestemmes ved 20 °C. Ved måling af alkoholindholdet i øl er tolerancen for angivelse af det faktiske alkoholindhold +/- 0,5 pct. for øl med et faktisk alkoholindhold på højst 5,5 pct. vol., og

+/- 1,0 for øl med et faktisk alkoholindhold på over 5,5 pct. vol., jf. bilag 3 til Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 530 af 18. juni 2003 om mærkning m.v. af fødevarer. De anførte tolerancer finder anvendelse under hensyn til nøjagtigheden af analysemetoden til bestemmelse af alkoholindholdet.

Ovenstående gennemfører Kommissionens direktiv 87/250/EØ af 15. april 1987 om angivelse af alkoholindholdet i volumen ved mærkning af alkoholholdige drikkevarer, der er bestemt til den endelige forbruger. Måleusikkerheden ved målingen af alkoholindholdet kan ikke overstige procesusikkerheden ved det anvendte måleudstyr.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Med forslaget foreslås salgsemballager med et rumindhold på under 20 liter til øl at udgå af emballageafgiftslovens § 1, nr. 1. I stedet foreslås de ovennævnte emballager indsat i emballageafgiftslovens § 1, nr. 2.

Emballageafgiftslovens § 1, nr. 1, omfatter herefter udelukkende emballager til spiritus, vin og frugtvin. Emballageafgiftslovens § 1, nr. 2, omfatter herefter emballager til øl samt mineralvand, limonade og andre varer under position 2201 og 2202 i EU's kombinerede nomenklatur.

Til nr. 3

Med forslaget foreslås emballageafgiftslovens § 2, stk. 1-4 ophævet, og i stedet foreslås 6 stykker indsat:

Tablet: Oversigt over den foreslåede struktur af emballageafgiftslovens § 2, stk. 1-6

§ 2	Beholdermateriale	Beholderindhold
Stk.:		
1	Karton eller laminaer af forskellige materialer	§ 1, nr. 1 (spiritus, vin og frugtvin)
2	Afgiftssatserne for de ovennævnte varer i stk. 1	-
3	Andre materialer end de, der er nævnt i stk. 1, herunder f.eks. glas, plast eller metal	§ 1, nr. 1 (spiritus, vin og frugtvin)
4	Afgiftssatserne for de ovennævnte varer i stk. 3	-
5	Alle materialer, herunder f.eks. glas, plast eller metal	§ 1, nr. 2 (øl og sodavand)
6	Afgiftssatserne for de ovennævnte varer i stk. 5	-

De nugældende § 2, stk. 1 og 3, foreslås ændret fra at omfatte emballager til spiritus, vin og frugtvin samt øl, til udelukkende at omfatte emballager til spiritus, vin og frugtvin, jf. forslagens § 2, nr. 1. Emballageafgiftslovens § 2, stk. 2 og 4, foreslås ikke ændret.

Endvidere foreslås indsat to nye stykker, stk. 5 og 6. De nye stykker foreslås at omfatte emballager til øl og sodavand. Afgiftssatserne foreslås at udgøre 20 pct. af afgiftssatserne efter emballageafgiftslovens § 2, stk. 4, og foreslås at omfatte alle materialer, da beholdere af karton eller laminaer af forskellige materialer

ikke er egnede til kulsyreholdige varer, og én afgifts-sats dermed er tilstrækkelig.

Afgiftssatserne for beholdere indeholdende spiri-tus, vin og frugtvin foreslås ikke ændret, jf. tabellen nedenfor.

Tablel: De foreslåede afgiftssatser for den volumenbaserede emballageafgift

Rumindhold (cl) ¹⁾	< 10	10 ≤ x ≤ 40	40 < x ≤ 60	60 < x ≤ 110	110 < x ≤ 160	> 160
Spiritus, vin og frugtvin:	kr. pr. stk.					
Karton eller laminat ²⁾	0,15	0,30	0,50	1,00	1,50	2,00
Andre materia-ler, f.eks. glas, plast eller metal ³⁾	0,25	0,50	0,80	1,60	2,40	3,20
Øl og sodavand:	kr. pr. stk.					
Alle materialer, f.eks. glas, plast eller metal ⁴⁾	0,05	0,10	0,15	0,30	0,45	0,60

1) Ved rumindhold forstås beholderens bruttovolumen og ikke den mængde, der er påfyldt eller skal påfyldes.

2) jf. den foreslåede nyaffattede § 2, stk. 1, samt den uændrede § 2, stk. 2.

3) jf. den foreslåede nyaffattede § 2, stk. 3, samt den uændrede § 2, stk. 4.

4) jf. de foreslåede nye stykker: § 2, stk. 5 og 6.

Stk. 5-9 bliver herefter stk. 7-11.

Til nr. 4-7 og 10

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af for-slaget § 2, nr. 3.

Til nr. 8 og 9

Som følge af den foreslåede afgiftsnedsettelse foreslås godtgørelsesbestemmelsen i medfør af em-ballageafgiftslovens § 6, stk. 2, som omhandler afgiftsgodtgørelse ved eksport af ubrugte emballager el-ler emballager med påfyldt indhold, ændret.

Det foreslås, at godtgørelsen ved eksport af brugte emballager ikke kan overstige afgiften af en tilsvaren-de ny emballage. Derved opnås, at emballager, som har været påfyldt/genpåfyldt et antal gange, ikke ydes en højere godtgørelse end en tilsvarende ny emballa-ge.

Til nr. 11

Det foreslås, at der indsættes en oversigtstabel over de gældende afgiftssatser i den volumenbaserede em-ballageafgift – opdelt på emballagemateriale, embal-lagens rumindhold (volumen) og det påfyldte indhold. Oversigtstabellen foreslås indsat som et bilag til lo-ven.

Til §§ 3 og 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Det foreslås, at § 1 får virkning fra den 1. april 2004 og finder anvendelse på varer, der fra denne dato ud-leveres fra registrerede virksomheder, angives til for-tolkning eller modtagelse fra udlandet. Virkningstids-punktet er udskudt til den 1. april 2004 for at sikre er-hverslivet tre måneder til at omstille virksomheder-nes systemer mv. til den nye ølafgift.

Det foreslås, at § 2 får virkning fra den 5. januar 2004 og finder anvendelse på emballager, der fra den-ne dato udleveres fra registrerede virksomheder, angiv-es til fortolkning eller modtagelse fra udlandet. Virk-ningstidspunktet er udskudt med nogle få dage for at imødekomme ønsker fra branchen om et andet tids-punkt for lageropgørelse end lige omkring nytåret. Med virkningstidspunkt mandag den 5. januar 2004 åbnes der mulighed for, at lageropgørelsen kan foreta-ges i weekenden uden for åbningstiden.

Det foreslås, at virksomheder får adgang til afgifts-godtgørelse for det lager af påfyldte engangsemballa-ger, lagre af nye ubrugte (tomme) emballager, lagre af genpåfyldelige emballager indført fra udlandet, samt lagre af førstegangspåfyldte genpåfyldelige emballa-ger, der er afgiftsberigtiget med en højere afgift efter de tidligere afgiftssatser, og som virksomheden har liggende på lovens virkningstidspunkt. Der er dog fastsat en bagatelgrænse på 500 kr., således at når afgiftsforskellen overstiger 500 kr., gives der godtgørel-se af hele forskellen. Vedrørende kravene i forbindel-se med afgiftsgodtgørelsen henvises til de almindelige bemærkninger.

Afgiftsperioden for afgiftspligtige virksomheder er måneden. Af hensyn til disse virksomheder foreslås det derfor, jf. § 4, stk. 12, at afgiftsperioden for december 2003 omfatter dagene fra den 1. december 2003 til og med den 4. januar 2004. Afgiftsperioden for januar 2004 omfatter den resterende del af januar

2004. Forlængelsen af december måneds afgiftsperiode sker for at undgå to afgiftsperioder i januar 2004.

Der vil blive udsendt en vejledning fra Told- og Skattestyrelsen vedrørende opgørelse af afgiftsgodtgørelsen m.v.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 565 af 3. august 1998, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 1059 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. Lovens titel affattes således:

Lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m.

»Lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m.
(øl- og vinafgiftsloven)«.

§ 1. Der betales afgift af øl her i landet efter reglerne i denne lov og efter følgende satser pr. hl:

- 1) øl indbrygget på et ekstraktindhold af 11 pct. Plato eller derunder (skatteklasser 1)
268 kr. 50 øre
- 2) øl indbrygget på et ekstraktindhold af over 11 pct. Plato, men ikke over 14 pct. Plato (skatteklasser 2)
345 kr. 75 øre
- 3) øl indbrygget på et ekstraktindhold af over 14 pct. Plato, men ikke over 18 pct. Plato (skatteklasser 3)
460 kr. 75 øre
- 4) øl indbrygget på et ekstraktindhold på over 18 pct. Plato, men ikke over 22 pct. Plato (skatteklasser 4)
510 kr. 25 øre
- 5) øl indbrygget på et ekstraktindhold på over 22 pct. Plato (skatteklasser 5)
27 kr. 00 øre pr. pct. Plato.

Stk. 2. Ved blanding af øl indbrygget på forskelligt ekstraktindhold bestemmes blandingens skatteklasser ved beregning af det ekstraktindhold, på hvilket øl af tilsvarende beskaffenhed indbrygges.

§ 2. For hvert finansår ydes der en afgiftslettelser pr. hl stærkt øl (skatteklasser 1-5), der er fremstillet og udleveret af det enkelte bryggeri.

2. § 1 affattes således:

»§ 1. Der betales afgift af øl her i landet efter reglerne i denne lov. Afgiften udgør 58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkohol (ethanolindholdet), jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Øl med et ethanolindhold på under 2,8 pct. vol. er dog fritaget for afgift.«

3. I § 2, *stk. 1*, udgår »(skatteklasser 1-5)«.

Gældende formulering

Stk. 2. Afgiftslettelsens størrelse afhænger af bryggeriets udlevering i det foregående finansår af stærkt øl, der er fremstillet af bryggeriet. For bryggerier, der højst udleverede 3.700 hl, udgør afgiftslettelsen 70 kr. pr. hl. For bryggerier, der udleverede over 3.700 hl, men højst 20.000 hl, udgør afgiftslettelsen 236.073 kr. divideret med den udleverede hl-mængde stærkt øl tillagt 6,20 kr. For bryggerier med en udlevering på over 20.000 hl udgør afgiftslettelsen 20 kr. pr. hl reduceret med et kronebeløb, der fremkommer ved at dividere den udleverede hl-mængde stærkt øl med 10.000. Der forhøjes til nærmeste hele ørebeløb, der er deleligt med 5.

Stk. 3. Virksomheder, der har samme ejer eller fælles ledelse, betragtes med hensyn til stk. 1 som et enkelt bryggeri.

Stk. 4. De i stk. 1 og 2 fastsatte lettelser i afgiften finder anvendelse for bryggerier i EU, der den 1. november 1940 fremstillede øl svarende til øl af skatteklasser 1-5.

§ 11. Øl med et etanolindhold på under 2,8 pct. vol er fritaget for afgift.

Stk. 2. - - -

§ 32. - - -

Stk. 2. De emballager, i hvilket øllet udleveres fra den registrerede oplagshaver til forbrug her i landet, skal være forsynet med etikker, der angiver virksomhedens navn, varens art og skatteklasser samt emballagens nominelle indhold.

Stk. 3. - - -

Lov om afgift af visse emballager, poser, engangsservice og pvc-folier (emballageafgiftsloven)

§ 1. Der svares afgift til statskassen af salgsemballage og multipak med et rumindhold på under 20 l til følgende varer:

Lovforslaget

4. I § 2, *stk. 1*, og tre steder i § 2, *stk. 2*, udgår »stærkt«.

5. I § 2, *stk. 4*, udgår »svarende til øl af skatteklasser 1-5«.

6. § 11, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 1-4.

7. I § 32, *stk. 2*, ændres »skatteklasser« til: »alkoholindhold (pct. vol.)«.

§ 2

I lov om afgift af visse emballager, poser, engangsservice og pvc-folier (emballageafgiftsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 13. februar 2001, som ændret ved § 3 i lov nr. 1057 af 17. december 2002 og senest ved § 4 i lov nr. 1059 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

- 1) Spiritus, vin og frugtvin samt øl.
- 2) Mineralvand, limonade og andre varer, som er med kulsyre, henhørende under position 2201 og 2202 i EU's kombinerede nomenklatur.
- 3) -17) - - -

§ 2. Beholdere af karton eller af laminaer af forskellige materialer er omfattet af afgiften efter stk. 2, hvis beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1 eller 2, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 2. Afgiften af de beholdere, der er nævnt i stk. 1, udgør

Pr. stk.

1) med et rumindhold under 10 cl	0,15
2) med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 40 cl	0,30
3) med et rumindhold over 40 cl, men ikke over 60 cl	0,50
4) med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 110 cl	1,00
5) med et rumindhold over 110 cl, men ikke over 160 cl	1,50
6) med et rumindhold over 160 cl	2,00

Stk. 3. Beholdere af andre materialer end de, der er nævnt i stk. 1, er omfattet af afgiften efter stk. 4, hvis beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1 eller 2, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Afgiften af de beholdere, der er nævnt i stk. 3, udgør

Lovforslaget

1. I § 1, nr. 1, udgår » samt øl«.

2. § 1, nr. 2, affattes således:

»2) Øl samt mineralvand, limonade og andre varer, som indeholder kulsyre, henhørende under position 2201 og 2202 i EU's kombinerede nomenklatur.«

3. § 2, stk. 1-4, ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 2. Beholdere af karton eller af laminaer af forskellige materialer er omfattet af afgiften efter stk. 2, hvis beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1.

Stk. 2. Afgiften af de beholdere, der er nævnt i stk. 1, udgør for beholdere

Pr. stk.

1) med et rumindhold under 10 cl	0,15
2) med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 40 cl	0,30
3) med et rumindhold over 40 cl, men ikke over 60 cl	0,50
4) med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 110 cl	1,00
5) med et rumindhold over 110 cl, men ikke over 160 cl	1,50
6) med et rumindhold over 160 cl	2,00

Stk. 3. Beholdere af andre materialer end de, der er nævnt i stk. 1, er omfattet af afgiften efter stk. 4, hvis beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 1.

Stk. 4. Afgiften af de beholdere, der er nævnt i stk. 3, udgør for beholdere

<i>Gældende formulering</i>	<i>Pr. stk.</i>	<i>Lovforslaget</i>	<i>Pr. stk.</i>
1) med et rumindhold under 10 cl	0,25	1) med et rumindhold under 10 cl	0,25
2) med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 40 cl	0,50	2) med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 40 cl	0,50
3) med et rumindhold over 40 cl, men ikke over 60 cl	0,80	3) med et rumindhold over 40 cl, men ikke over 60 cl	0,80
4) med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 110 cl	1,60	4) med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 110 cl	1,60
5) med et rumindhold over 110 cl, men ikke over 160 cl	2,40	5) med et rumindhold over 110 cl, men ikke over 160 cl	2,40
6) med et rumindhold over 160 cl	3,20	6) med et rumindhold over 160 cl	3,20

Stk. 5. - - -

Stk. 5. Hvis beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 2, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 2, er beholderen omfattet af afgiften efter stk. 6.

Stk. 6. Afgiften af de beholdere, der er nævnt i stk. 5, udgør for beholdere

Pr. stk.

1) med et rumindhold under 10 cl	0,05
2) med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 40 cl	0,10
3) med et rumindhold over 40 cl, men ikke over 60 cl	0,16
4) med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 110 cl	0,32
5) med et rumindhold over 110 cl, men ikke over 160 cl	0,48
6) med et rumindhold over 160 cl	0,64«

Stk. 5-9 bliver herefter stk. 7-11.

Gældende formulering

Stk. 5. For salgseballager og multipak, som indeholder varer omfattet af § 1, nr. 3-17, bortset fra de beholdere, der er omfattet af § 2, stk. 1 og 2, betales der afgift efter vægt. Afgiften udgør for emballage af

Pr. kg

1) -12) - - -

Stk. 6. I den afgiftspligtige vægt efter stk. 5 indgår alle dele af emballagen. Hvis emballagen består af flere materialer, beregnes afgiften som summen af afgifterne af hvert enkelt materiale. Udgør et materiale mere end 90 pct. af emballagens vægt, kan afgiften beregnes efter satsen for dette materiale og efter emballagens samlede vægt.

Stk. 7. En virksomhed kan dog vælge at beregne afgiften for den samlede emballage, herunder emballage, der består af laminater, efter satsen for det materiale i emballagen, der har den højeste afgiftssats og efter emballagens samlede vægt, jf. dog stk. 6, 3. pkt.

Stk. 8. Såfremt der ikke foreligger dokumentation for, at indholdet af sekundært materiale udgør mindst 50 pct. af emballage nævnt i stk. 5, nr. 2 og 4, skal der betales afgift efter henholdsvis stk. 5, nr. 1 eller 3.

Stk. 9. Såfremt der ikke foreligger dokumentation for, at indholdet af fyldstof i emballage nævnt i stk. 5, nr. 5, udgør mindst 50 pct., skal der betales afgift efter stk. 5, nr. 3.

§ 6. - - -

Stk. 2. De statslige told- og skattemyndigheder kan, når den årlige godtgørelse er mindst 500 kr., meddele virksomheder, der ikke er registreret efter § 3, godtgørelse af den betalte afgift af afgiftspligtige emballager, som ubrugte eller med påfyldt indhold leveres til udlandet, jf. § 5, stk. 1, nr. 2.

Stk. 3-7. - - -

Lovforslaget

4. I § 2, *stk. 5*, der bliver *stk. 7*, ændres »§ 2, stk. 1 og 2« til: »§ 2, *stk. 1-6*«.

5. I § 2, *stk. 6*, der bliver *stk. 8*, ændres »*stk. 5*« til: »*stk. 7*«.

6. I § 2, *stk. 7*, der bliver *stk. 9*, ændres »*stk. 6*« til: »*stk. 8*«.

7. To steder i § 2, *stk. 8*, der bliver *stk. 10*, og to steder i § 2, *stk. 9*, der bliver *stk. 11*, ændres »*stk. 5*« til »*stk. 7*«.

8. I § 6, *stk. 2*, indsættes efter »§ 5, *stk. 1*, nr. 2«: »j. dog 2. pkt«.

9. I § 6, *stk. 2*, indsættes som 2. pkt.:

»Der kan dog ikke godtgøres afgift udover den afgift, der påhviler en tilsvarende ny emballage.«

Gældende formulering

§ 21 b. Landsskatteretten påkender klager over de statslige told- og skattemyndigheders afgørelser i 1. instans af:

- 1) ---
- 2) Spørgsmål om den afgiftspligtige vægt efter § 2, stk. 5-9.
- 3) -4) ---

Stk. 2. ---

Lovforslaget

10. I § 21 b, stk. 1, nr. 2, ændres, »stk. 5-9« til: »stk. 7-11«.

11. Som bilag til loven indsættes:

»Bilag 1

Oversigt over afgiftssatserne i den volumenbaserede emballageafgift¹⁾

Emballagemateriale	Karton og laminater af forskellige materialer	Andre materialer, f.eks. glas, plast eller metal
Spiritus, vin og frugtvin:	kr. pr. stk.	kr. pr. stk.
<i>Rumindhold (cl)²⁾:</i>		
< 10	0,15	0,25
$10 \leq x \leq 40$	0,30	0,50
$40 < x \leq 60$	0,50	0,80
$60 < x \leq 110$	1,00	1,60
$110 < x \leq 160$	1,50	2,40
> 160	2,00	3,20
Emballagemateriale	Alle materialer ³⁾	
Øl og sodavand:	kr. pr. stk.	
<i>Rumindhold (cl)²⁾:</i>		
< 10	0,05	
$10 \leq x \leq 40$	0,10	
$40 < x \leq 60$	0,16	
$60 < x \leq 110$	0,32	
$110 < x \leq 160$	0,48	
> 160	0,64	

1) jf. lovens § 1, nr. 1-2, og § 2, stk. 1-6.

2) Ved rumindhold forstås beholderens bruttovolumen og ikke den mængde, der er påfyldt eller skal påfyldes.«

Til lovforslag nr. L 86. Skriftlig fremsættelse (19. november 2003)

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. samt emballageafgiftsloven (Konkurrenceforbedring for visse grænsehandelsvarer).

(Lovforslag nr. L 86).

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand): Jeg skal hermed tillade mig for Folketinget at fremsætte forslag om lov om ændring af lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. samt emballageafgiftsloven (Konkurrenceforbedring for visse grænsehandelsvarer).

Med forslaget foreslås ølafgiften omlagt fra den nuværende afgift, som er en trinvis afgiftsskala opdelt på fem skatteklasser efter Platoindholdet, til en glidende afgiftsskala. Den nye skala foreslås gjort afhængig af øllets faktiske alkoholindhold.

Med forslaget foreslås endvidere afgiften på emballager til øl og sodavand nedsat med 80 pct.

Omlægningen af ølafgiften og den markante nedsættelse af den volumenbaserede afgift på emballager til både øl og sodavand forventes at styrke konkurrencen på det danske øl- og sodavandsmarked. Styrkelsen af konkurrencen forventes at medføre generelt billigere øl og sodavand på det danske marked, og derigennem reducere grænsehandlen med disse varer.

Ved afgiftsomlægningen og -nedsættelsen får borgerne bedre mulighed for at vælge netop den øltype og den øl- eller sodavandsemballage, som de foretrækker.

Omlægningen af ølafgiften til en glidende alkoholskala er samlet provenuneutralt, mens 80 pct.'s nedsættelse af afgiften på emballager til øl og sodavand medfører en provenugevinst på omkring 5 mio. kr.

Det foreslås, at omlægningen af ølafgiften får virkning fra den 1. april 2004.

Nedsættelse af afgiften på emballager til øl og sodavand foreslås at få virkning fra mandag den 5. januar 2004. Virkningstidspunktet er udskudt fra den 1. januar 2004 efter ønske fra detailhandlen, således lageroppørelsen i forbindelse med godtgørelse af afgiftsdifferencen ikke skal foregå omkring nytåret.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering har vurderet, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at forlægge forslaget for ét af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspaneler, dels som følge af det ringe antal virksomheder, der berøres af forslaget samt de begrænsede administrative konsekvenser (omlægning af ølafgiften), dels som følge af en lignende fokuspanelundersøgelse af lovforslaget om nedsættelse af afgiften af cigaretter, spiritus og mineralvand, som blev gennemført i sidste folketingssamling, og som medførte omstillingsbyrder på omkring 3 timer for de omfattede virksomheder, og dermed på samfundsniveau må betegnes som små administrative byrder (afgiftsnedsættelse på emballager til øl og sodavand).

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.